

Ikt. sz.: KOB/6-2/2017.

KOB-2/2017. sz. ülés
(KOB-66/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális bizottságának**
2017. március 14-én, kedden 8 óra 35 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 569. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása	5
Dr. Cseh Gergő Bendegúz, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára főigazgató-jelöltjének kinevezés előtti meghallgatása	5
<i>Dr. Cseh Gergő Bendegúz, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára főigazgató-jelöltjének bemutatkozása</i>	5
<i>Kérdések, észrevételek, hozzászólások</i>	6
<i>Dr. Cseh Gergő Bendegúz, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára főigazgató-jelöltjének válaszai</i>	7
<i>Határozathozatal</i>	10
A felsőoktatási felvételi eljárás során nyelvvizsga által szereshető többletpontokról szóló szabályozás módosításáról szóló H/14223. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	10
<i>Farkas Gergely (Jobbik) előterjesztése</i>	10
<i>Kérdések, észrevételek, hozzászólások</i>	11
<i>Farkas Gergely (Jobbik), előterjesztő válaszai</i>	12
<i>Határozathozatal</i>	12
A Magyar Népfőiskolai Társaság tájékoztatója működéséről, eredményeiről, terveiről A Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola tájékoztatója működéséről, eredményeiről, terveiről	13
<i>Szigeti Tóth János, a Magyar Népfőiskolai Társaság elnökének tájékoztatója</i>	13
<i>Lezsák Sándor, a Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola kuratóriuma elnökének tájékoztatója</i>	17
<i>Kérdések, észrevételek, hozzászólások</i>	22
<i>Szigeti Tóth János reagálása</i>	25
<i>Lezsák Sándor reagálása</i>	25
Dr. Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosának beszámolója a 2015. évi tevékenységéről	26
<i>Dr. Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosának beszámolója</i>	26
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	28
<i>Dr. Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosának válaszai</i>	30
A Magyar Testépítő és Fitness Szövetség tájékoztatója működésükről, eredményeikről, terveikről	36
Egyebek	40
Az ülés berekesztése	40

Napirendi javaslat

1. Dr. Cseh Gergő Bendegúz, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára főigazgató-jelöltjének kinevezés előtti meghallgatása
2. a) A Magyar Népfőiskolai Társaság tájékoztatója működéséről, eredményeiről, terveiről
Előadó:
Szigeti Tóth János, a Magyar Népfőiskolai Társaság elnöke
- b) A Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola tájékoztatója működéséről, eredményeiről, terveiről
Előadó:
Lezsák Sándor, a Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola kuratóriumának elnöke
3. A felsőoktatási felvételi eljárás során nyelvvizsga által szerzhető többletpontokról szóló szabályozás módosításáról szóló határozati javaslat (H/14223. szám)
(Farkas Gergely (Jobbik) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
4. Dr. Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosának beszámolója a 2015. évi tevékenységéről
5. A Magyar Testépítő és Fitness Szövetség tájékoztatója működésükről, eredményeikről, terveikről
Előadó:
Bara Csaba marketingigazgató
6. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dúró Dóra (Jobbik), a bizottság elnöke

Dr. Pósán László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP), a bizottság alelnöke
Dunai Mónika (Fidesz)
Halász János (Fidesz)
Simon Róbert Balázs (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Dr. Hiller István (MSZP)
Farkas Gergely (Jobbik)
Szabó Szabolcs (független)

Helyettesítési megbízást adott

Kucsák László (Fidesz) dr. Pósán Lászlónak (Fidesz)
Demeter Zoltán (Fidesz) dr. Hoffmann Rózsának (KDNP)
Kunhalmi Ágnes (MSZP) dr. Hiller Istvánnak (MSZP)
Ikotity István (LMP) Szabó Szabolcsnak (független)
Halász János (Fidesz) megérkezéséig Törő Gábornak (Fidesz)
Dr. Vinnai Győző (Fidesz) Simon Róbert Balázsnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Takács Gabriella, a bizottság tanácsadója
Gyevánné Zweig Zsuzsanna, a bizottság munkatársa

Meghívottak

Dr. Cseh Gergő Bendegúz főigazgató-jelölt (Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára)
Szigeti Tóth János elnök (Magyar Népfőiskolai Társaság)
Lezsák Sándor elnök (Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola kuratóriuma)
Dr. Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosa
Bara Csaba marketingigazgató (Magyar Testépítő és Fitness Szövetség)
Ács Sándorné (Magyar Népfőiskolai Társaság)

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 35 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DÚRÓ DÓRA (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszöntöm önöket a Kulturális bizottság mai ülésén. Az ülést megnyitom.

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

Az előzetes napirendi javaslatot a képviselők megkapták, ehhez senki nem terjesztett elő módosítást, így az előzetesen kiküldött formában szavazunk a napirendről. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki az, aki támogatja a napirendi javaslatot az előzetesen kiküldött formában. *(Szavazás.)* Köszönöm. Volt-e nem szavazat? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* A bizottság egyhangúlag támogatta.

(Jelzésre:) Pósán alelnök úr jelzi, hogy a napirendet módosítani szeretné. Parancsoljon!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Egyszerűen csak sorrendi változtatást javaslok. Tisztelettel azt szeretném javasolni, hogy a 3. napirendi pontot, amely egy előterjesztés lenne, vegyük előre a 2. második helyre, és a 2. lenne a 3. napirendi pont. Magyarán: azokat a témákat, amelyekben szavazni kell, hozzuk előre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Rendben. A módosító javaslat vitáját nyitom meg a bizottság tagjai között. Van-e, aki hozzá kíván szólni Pósán László alelnök úr módosításához? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelzést, akkor szavazunk. Ki az, aki támogatja, hogy a 2. és 3. napirendi pont cseréjére sor kerüljön? *(Szavazás.)* Köszönöm. Volt-e nem szavazat? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Akkor a bizottság egyhangúlag módosította a napirendet.

Dr. Cseh Gergő Bendegúz, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára főigazgató-jelöltjének kinevezés előtti meghallgatása

Az 1. napirendi pontunk dr. Cseh Gergő Bendegúz, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára főigazgató-jelöltjének kinevezés előtti meghallgatása.

Köszöntöm a bizottság ülésén a főigazgató-jelölt urat, és kérem, hogy elképzeléseit ismertesse a bizottság tagjaival. Parancsoljon!

Dr. Cseh Gergő Bendegúz, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára főigazgató-jelöltjének bemutatkozása

DR. CSEH GERGŐ BENDEGÚZ főigazgató-jelölt (Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára): Tisztelt Elnök Asszony! Képviselő Hölgyek és Urak! Köszönöm szépen a lehetőséget a program, illetve a szakmai életrajzom ismertetésére. Miután mindkét anyagot előzetesen megküldtük a bizottság összes tagja részére, csak nagyon röviden, két mondatban, három mondatban szeretném a saját szakmai életrajzomat felvázolni, és aztán szívesen állok a képviselő hölgyek és urak rendelkezésére, amennyiben kérdés merülne fel ezzel kapcsolatban.

Mint az az életrajzomból kiderül, 50 éves vagyok, és 25 éve dolgozom levéltárban; korábban a Magyar Országos Levéltárban, illetve ennek az intézménynek lényegében alapításától kezdve tagja vagyok különböző beosztásokban. Az elmúlt években a legnagyobb szervezeti egységet, a levéltári főosztályt vezettem, egy 64 fős szervezeti egységről van szó. Szakmai munkám fontos része még, hogy évek óta levéltári szakfelügyelőként dolgozom, és három éve a vezető levéltári szakfelügyelői posztot is betöltöttem.

A pályázatomban, mint azt tapasztalhatták, alapvetően azt a célt szolgálja, hogy a Történeti Levéltár eddigi jogszerű és szakszerű működését fenntartsam, az adatvédelem szigorú betartása mellett a lehető legnagyobb nyilvánosságot és társadalmi beágyazottságot, ismertséget biztosítsuk ezeknek az iratoknak és ezeknek a forrásoknak. Erre számos példát és számos módszert vázoltam fel az elképzeléseim között, de azt szeretném hangsúlyozni elsősorban, hogy minthogy eddig is részem volt a levéltár adatkezelési gyakorlatának a kialakításában, ezt a gyakorlatot a törvény adta keretek között szeretném a későbbiekben tovább folytatni. Köszönöm szépen, és várom a kérdéseket, ha vannak.

Kérdések, észrevételek, hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen főigazgató-jelölt úr bemutatkozását. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kinek van kérdése, észrevétele. *(Jelzésre:)* Pósan alelnök úr, tessék!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Ez nem kérdés, csak szeretném jelezni, hogy a megkapott anyagok alapján mi alkalmasnak találjuk a jelölt urat. Köszönjük szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Hiller István, tessék!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Főigazgató-jelölt úr, a levéltár, aminek a vezetésére vállalkozik, leginkább az általa őrzött források, dokumentumok sajátossága miatt kerül az érdeklődés középpontjába. Én most nem erre kérdezek, hanem a szakmai részre, merthogy történetesen levéltár, ön meg levéltáros. *(Dr. Cseh Gergő Bendegúz: Igen.)* Következésképpen - értelemszerűen - egy levéltárosnak különböző forráscsoportokkal hasonló módon kell tudni bánni, leginkább az őrzés meg a használat, a törvény szerint szabályozott módokon történő használat. Azt szeretném kérdezni, ha most eltekintünk, hogy milyen speciális anyagokat, forrásokat őriznek - bár szerintem minden levéltár speciális forrásokat őriz -, szakmai szempontból nézve a levéltár mennyire teljesíti azt a funkcióját, és mennyire fogja tudni teljesíteni azt a funkcióját, amit a szakma előír egy jól működő, modern levéltárnak. Tehát javaslom, hogy most hagyjuk a források összetettségét és bázisát, engem kimondottan az intézmény mint levéltár érdekel, hogy ön mint levéltáros hogyan ítéli meg ennek a szakmai működését.

ELNÖK: Más képviselői hozzászólási szándék? *(Jelzésre:)* Szabó Szabolcs, tessék!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen a szót. Én is csak egy mondatot mondanék, ezért hezitáltam, hogy jelentkezsek, hátha valamelyik kolléga még hosszasan szeretne beszélni. Én magam nem vagyok történész, ezért utánaérdeklődtünk főigazgató-jelölt úrnak, és egyértelműen a szakmabeliektől azt a visszajelzést kaptuk, hogy korrekt, szakmailag megalapozott, kompetenciájához nem fér kétség, úgyhogy nincs okunk rá, hogy ne támogassuk. Mivel nem vagyok történész, ezért kérdésem nincsen természetesen.

ELNÖK: Más hozzászólási szándék? *(Nem érkezik jelzés.)* Nem látok jelzést. Akkor én feltennék a pályázattal kapcsolatban is, illetve a levéltár közéleti szerepével kapcsolatban is néhány kérdést főigazgató-jelölt úrnak. Egyrészt a pályázati anyagában az állománygyarapítás részen elsősorban a magánokiratok gyűjtésére vonatkozó részek vannak, kérdezném egyrészt, hogy ennek a szabályozását megfelelőnek tartja-e, vagy úgy gondolja-e esetleg, hogy a törvényhozásnak lenne feladata ezen magánokirat-

gyűjtés tekintetében, illetve hogy a levéltár tudja-e segíteni a törvényhozást, hogy ezek a javaslatok megszülessenek. Ezzel kapcsolatban azt kérdezném még, hogy a különböző titkosszolgálatoknál még akár kint lévő és akár átadásra érett iratok megszerzésével foglalkoznak-e, illetve tervben van-e, hogy nemcsak elsősorban magánokiratokat, hanem ilyen dokumentumokat is begyűjtsenek.

Másrészt kérdezném a levéltár felépítésével kapcsolatban is. Ez is a specialitásából adódik, hogy körülbelül száz körüli az a létszám, amely a belső munkatársakra vonatkozik, és külsőként, kutatóként pedig a levéltár munkáját, illetve a feltárásokat segítik nagyjából háromszázan. Lehet, hogy még több, ön jobban tudja az adatokat, csak a nagyságrendet szerettem volna érzékeltetni. A külsős munkatársaknak, kutatóknak a szerepét a levéltár életében kívánják-e erősíteni, vagy milyen együttműködést terveznek, akár egy civil kontroll bevezetését? Illetve az ő megjelenítésüket, erőteljesebb megjelenésüket hogyan támogatnák a levéltár későbbi működése, illetve a szakmai munka szempontjából?

Korábban Gyarmati György főigazgató úr többször olyan kijelentéseket tett, amelyek egyértelműen politikai kijelentéseknek is tekinthetők. Az elmúlt időszakban, sőt talán már évek óta napirenden van az ügynökkérdés, illetve a szocialista örökség feldolgozatlansága, és mára már, azt mondhatjuk talán, hogy majdnem az összes volt szocialista ország előbb tart a történelmi örökség kezelésében, már ami a nyilvánosságot tekintve érezhető, mint Magyarország. Gyarmati György főigazgató úr egy beszámolójában azt írta a nyilvánosságot követelő szervezetekre, pártokra vonatkozóan, idézem: „Elsődlegesen a fiatalabb generáció reprezentánsai szorgalmazzák újjult erővel a múlttal való szembenézést, köreikben fogalmazódik meg újólag az „öntsünk tiszta vizet a pohárba” igénye, el egészen a személyes felelősségkeresésig, illetve annak lehetőség szerinti megtalálásáig, a konkrét számon kérést sem kizáró nevesítésig. Ezekről persze rendre hamar kiderül, hogy nem a régi dicsőségnek, esetünkben a közelmúlt dicstelenségének való utánajárás a múltfirtatás igazi motivációja, hanem a póre aktuálpolitikai legitimitáció.” Azt kérdezném öntől, hogy egyetért-e Gyarmati Györgynek ezzel a kijelentésével. Illetve ön, amennyiben főigazgatónak megválasztják, tudván azt, hogy a közéletben, politikában ennyire erőteljes szerepe van mostanában ennek a kérdésnek, és valószínűleg még lesz is a következő időszakban, milyen szerepet kíván a levéltárnak, illetve a levéltár főigazgatójaként ellátni ezekben a közéleti vitákban? Én úgy gondolom, hogy ez nem volt egy szerencsés kijelentés főigazgató úr részéről.

Másrészt egy kémelhárító főtiszt 2012-ben megjelentetett egy könyvet, amelyben a rendszerváltozást követő állapotokról írt, idézek ebből is: „Azon már szinte meg sem lepődtem, amikor a BM Történelmi Irattár titkárságán az egykori BM III/III. csoportfőnökség utolsó vezetőjének, Horváth Józsefnek a titkárnőjébe - és házasságon kívül született gyereke anyjába - botlottam. Ezt nevezték akkoriban Magyarországon rendszerváltozásnak.” Ön szerint az ilyen személyi összefonódások és állapotok mennyire segítik azt, hogy a múlttal való szembenézés valóban megtörténjen Magyarországon? És nem lenne-e szükség ön szerint arra, hogy ezeket az állapotokat megszüntessük akár a levéltárak, irattárak esetében, akár a politika esetében?

Ennyit szerettem volna kérdésként megfogalmazni. Van-e más képviselői hozzászólási szándék? *(Nem érkezik jelzés.)* Nem látok jelzést. Akkor válaszra megadom a szót főigazgató-jelölt úrnak. Parancsoljon!

Dr. Cseh Gergő Bendegúz, az Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára főigazgató-jelöltjének válaszai

DR. CSEH GERGŐ BENDEGÚZ főigazgató-jelölt (Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára): Elnök asszony, köszönöm szépen a szót. Megpróbálok sorban haladni a kérdések tekintetében. Az első kérdés arra vonatkozott, hogy a levéltár szakmai feladatellátása mennyire felel meg azoknak a normáknak, amelyek elvárhatók

a magyarországi levéltáraktól. A meggyőződésem, hogy nincs szégyenkeznivalója a Történeti Levéltárnak a levéltári anyag feldolgozása és kutathatóvá tétele tekintetében. Korábban valóban voltak ezzel nehézségek. Ezzel kapcsolatban annyit tudni kell, hogy ezt a levéltárat a semmiből kellett létrehozni lényegében, és a korabeli segédletek, korabeli levéltári háttéranyagok hiányoztak, amiket mind most kellett megteremteni. És akkor eltekintek attól, hogy milyen speciális az iratanyag. Azt kell mondjam, hogy a most rendelkezésre álló kutatási lehetőségek semmivel sem rosszabbak, sőt sok tekintetben kényelmesebbek, hatékonyabbak és modernebbek, mint a magyar levéltári átlag. Tehát én azt gondolom, hogy szélesebb körű és komolyabb hozzáférést tudunk biztosítani a nálunk őrzött 4 kilométer iratanyagnak, mint azt a hazai levéltárak jelentős része meg tudja tenni. Ezt szakfelügyelőként is tudom mondani, mert már több mint egy évtizede dolgozom, és ismerem a magyarországi levéltári állapotokat. Tehát ebben a tekintetben, azt gondolom, hogy a Történeti Levéltárnak nincs szégyenkeznivalója.

Persze azt is el kell ismerni, hogy minthogy többletfeladatokat és többletforrást is biztosít számára a költségvetés, ezért többet is kell teljesítenie. Ezt sosem rejtettem véka alá, hogy mi nem szeretnénk magunkat a többi levéltárhoz mérni abban a tekintetben, hogy ha egyszer komolyabb a figyelem és komolyabb a támogatás, akkor azért a levéltárnak komolyabb szolgáltatásokat is kell nyújtania, ha egyszer szolgáltató levéltárról beszélünk. Még egyszer mondom, a szakmai feladat ellátása tekintetében, és ezt az elmúlt évek vizsgálatai rendre bebizonyították, nincs lemaradásban a levéltár; persze sok feladat van még, de nincs érdemi lemaradásban.

Az elnök asszony arra kérdezett rá, hogy a magániratok gyarapítása mennyire fontos. Azt gondolom, ez nemcsak a Történeti Levéltár, hanem általában a levéltári szakma szempontjából kardinális kérdés. Mindenhol, világszerte a magániratok gyűjtése, szélesítése fontos a nemzet emlékezeti forrásainak szempontjából. Ezt a Történeti Levéltár olyan módon teszi meg, hogy minden hozzánk forduló egykori érintettnek felhívjuk a figyelmét, hogyha olyan magánirat-hagyatéka van, amivel nem tud mit kezdeni, és egyébként elkallódna, akkor a levéltár szívesen segít ennek rendezésében, feldolgozásában, és hosszú távú megőrzésében, azokkal a feltételekkel, amelyeket ő szeretne, tehát a hozzáférhetőséget ő tudja meghatározni.

A levéltárra vonatkozó törvény ebben a kérdésben nem ad eligazítást. Az elnök asszony arra kérdezett rá, hogy ebben lehetne-e előrelépni, véleményem szerint igen. Amennyiben a 2003. évi III. törvényben a levéltár feladatait egy ilyen passzussal, ilyen paragrafussal kibővítenék, hogy kimondottan feladatává tegye az állambiztonsággal kapcsolatba került, valamilyen formában érintett személyek magánirat-gyűjtését - mi örülnénk neki, ha ennyi támogatást kapna a levéltár még jogilag.

Nagyon pontosan idézte az elnök asszony a levéltár munkatársainak számát, éppen 100 fő dolgozik a levéltárban, és körülbelül 300-400 fő az a kutatói bázis, akik rendszeresen használják a levéltár iratanyagát.

A levéltár évek óta folyamatos együttműködésben van számos kutatóintézettel is, többek között a Nemzeti Emlékezet Bizottságával, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézettel és sok más intézettel is, ezeket felsoroltam a pályázatban. Csak egy apró példát hadd említsek meg! Legutóbb a Nemzeti Emlékezet Bizottságával közös munkabizottságunk tárta fel az egykori mágnesszalagok adattartalmát, és talán találtak a sajtóban ennek a jelentésnek a szövegével, egypár nappal ezelőtt jelent meg. Tehát az együttműködésre készek vagyunk, nyitottak természetesen, paritásos alapon, tehát olyan együttműködésekben tudunk gondolkodni, amelyek a levéltár alapadatait nem hátráltatják, hanem hozzásegítenek azokhoz.

Kutatóink döntő többsége egyébként valamilyen módon mindenképpen hozzájárul a levéltár, hogy mondjam, népszerűségének szélesítéséhez vagy elfogadásához. Ezeket az együttműködések a későbbiekben, és ez a pályázatban is szerepel, mindenképpen mind hazai, mind nemzetközi szinten rendkívül fontosnak

tartom támogatni. Nagyon szoros együttműködésünk van egyébként a partnerintézményekkel, a hasonló célú, hasonló feladatú intézményekkel.

Ha már erről szó esik, az elnök asszony arra is rákérdezett, hogy minden más egykori szocialista országban előrébb tartanak a múltfeltárásban. Ebben tisztelettel hadd szabadjon egy kicsit vitába szállnom! Mindenhol más megoldások vannak, de mindenhol ugyanazok a problémák merülnek fel, és ebben tökéletes megoldást még sehol, még Németországban sem sikerült ennél tökéletesebb vagy egyáltalán tökéletes megoldást létrehozni.

Itt alapvetően a probléma az, hogy egyrészt nagyon sok irat hiányzik, eltűnt, megsemmisült, Magyarországon jóval több például, mint Németországban. Ez önmagában rendkívül komoly gondot okoz a múltfeltárásban, a múlttal való szembenézésben. A másik komoly probléma az, hogy ezek a titkosszolgálatok olyan személyes adatokat kezeltek, gyűjtöttek, amelyek megsértése nagyon méltánytalan tevékenysége lenne a levéltárnak, tehát ha valakinek '90 előtt a magánéletét kifürkészték, törvénytelen eszközökkel lehallgatták, ügynökök jelentettek akár a családi életéről, akkor ezt most korlátozás vagy nyakló nélkül nyilvánosságra hozni, azt gondolom, súlyos véték és felelőtlenség volna, hiszen nem hiszem, hogy ezt bárki méltányosnak tartaná, ha a saját életébe vagy a szülei életébe belegondol.

Tehát az, hogy mindenhol megoldódott ez a probléma - mindenhol próbálkoznak vele, számos esetben még nem is jöttek létre ilyen intézmények. Eredetileg hét társintézmény volt, amelyik megalapított egy ilyen hálózatot, networknek neveztük, de például az egykori Szovjetunió és az egykori Jugoszlávia területén még rendkívül gyermekcipőben járnak ezek a kezdeményezések, tehát sok országban nincs még a magyarországihoz hasonló eredmény sem.

Elhangzott itt egy kérdés Gyarmati György főigazgató úr nyilatkozatával kapcsolatban. Rendkívül tisztelem a főigazgató urat, tehát nem szeretném az ő nyilatkozatát minősíteni, a magam véleményét viszont elmondom. Szerintem egy levéltár főigazgatójának nem tisztsége, nem feladata minősíteni a levéltárhoz forduló ügyfelek vagy kutatók motivációit. A levéltár feladata az, hogy jogszerűen biztosítsa mindenki számára az iratok megismerhetőségét mind az állampolgárok, mind a kutatók számára, és felhívja a figyelmet arra, ez törvényi kötelezettség, hogy onnantól kezdve, hogy a levéltárból megkapja a személyes adatokat, az ő felelőssége, hogy azokat mire használja fel, de ennek a későbbi minősítése nem a levéltár dolga és feladata. Tehát amennyiben bizalmat kapok, főigazgatóként mindenképpen tartózkodni fogok attól, hogy a hozzánk forduló kutatók vagy ügyfelek motivációit minősítsem.

A személyi összefonódások kérdéséről is elhangzott egy kérdés, és ezt a kérdést szeretném kettéválasztani. Az egyik oldala olyan politikai kérdés, amivel levéltárosként nem szeretnék foglalkozni, a politikai döntéshozók majd eldöntik, hogy a személyi összefonódásokat szükségesnek tartják-e és milyen módon tudják kezelni. A levéltár ebben a kérdésben, mint minden kérdésben, csak törvényvégrehajtó. Egy kérdésben tud a levéltár saját hatáskörében intézkedni: a saját személyi összefonódásai tekintetében.

A levéltárban nem dolgozhat olyan ember, aki az egykori titkosszolgálatokkal vagy titkos együttműködést folytatott, vagy beszervezett státuszban lehetett, és már csak a generációnkból adódóan is az egykori titkosszolgálatokkal való kollaboráció lehetősége a levéltár munkatársai tekintetében gyakorlatilag kizárt. Tehát a levéltár a saját hatáskörében ezeket az összefonódásokat kizárja, a többi kérdésben pedig a politikai döntéshozók majd eldöntik, hogy szükségesnek tartják-e ezt kezelni. A levéltár ebben a kérdésben majd annyit tud tenni, hogy a rendelkezésre álló forrásokat a törvényi felhatalmazás alapján szolgáltatni fogja annak, aki erre jogosult. Ennyit szerettem volna röviden mondani.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük szépen a főigazgató-jelölt úr válaszait is. Az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának főigazgatóját az Országgyűlés elnöke nevezi ki hét évre, de alkalmasságáról a Kulturális bizottság tagjai is véleményt nyilvánítanak, így szavazunk róla.

Ki az, aki alkalmasnak tartja dr. Cseh Gergő Bendegúz főigazgató-jelölt urat az imént említett tisztség betöltésére? Aki igen, kérem, az jelezze! *(Szavazás.)* Tizenkettő. Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* Kettő, és tartózkodás nem volt.

Akkor a bizottság 12 igen és 2 nem szavazattal a főigazgató-jelölt urat alkalmasnak találta a tisztség betöltésére.

Köszönjük szépen dr. Cseh Gergő Bendegúz úrnak, hogy rendelkezésünkre állt, jó munkát és jó egészséget kívánunk a későbbiekben is! *(Dr. Cseh Gergő Bendegúz: Köszönöm szépen, viszont kívánom! - Távozik az ülésről.)* Ezzel az 1. napirendi pontot lezárom.

A felsőoktatási felvételi eljárás során nyelvvizsga által szerezhető többletpontokról szóló szabályozás módosításáról szóló H/14223. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

2. napirendi pontunk a módosítást követően a felsőoktatási felvételi eljárás során nyelvvizsga által szerezhető többletpontokról szóló szabályozás módosításáról szóló határozati javaslat tárgysorozatba vételéről való vita és a szavazás. Farkas Gergely képviselő úr önálló indítványáról van szó. Előterjesztésre megadom a szót Farkas Gergelynek. Tessék!

Farkas Gergely (Jobbik) előterjesztése

FARKAS GERGELY (Jobbik), előterjesztő: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! A javaslat arról szól, hogy a felvételi pontszámok beszámításánál eddig - a jelenleg hatályos jogszabály szerint - csak a komplex középfokú vagy egy felsőfokú nyelvvizsga számított be, középfok esetén 28 többletpontot lehetett kapni, felsőfok esetén 40 pontot. A javaslatunk arra irányulna, hogy mint ahogy a nyelvvizsga esetén is külön van bontva, egy szóbeli és egy írásbeli részre a nyelvvizsga, így ennek megfelelően, hogy ha valamelyik diák csak az egyiket tudja teljesíteni, akkor már arra is kapjon pontot, értelemszerűen az előbb említett 28, illetve 40 pont felét, tehát 14 és 20 pontról lenne szó. Úgy gondolom, hogy ez abszolút technikai jellegű dolog.

Az is indokolja ennek a létjogosultságát, hogy maga a nyelvvizsga is két részre van bontva, tehát ott is a nyelvvizsgaközpontok úgy tartották jónak, hogy külön lehetőséget biztosítanak a diákoknak arra, hogy előbb, mondjuk, az írásbelit, majd a szóbelit tehetik le, kinek melyik az erőssége, melyikre van ideje egy érettségi előtt, hogy a többletpontokat be tudja számítani. Tehát úgy gondolom, önmagában az a rendszer, hogy a nyelvvizsga most is két részből áll, ez legitimálja ezt a javaslatunkat is. És logikus lenne az, hogyha valamelyik diák saját helyzetéből adódóan nem tud mind a kettőre felkészülni, vagy éppen neki az egyik nem sikerül, mert az írásbelin vagy a szóbelin néhány pont hiányzik a minimálisan szükséges pontszámhoz képest, akkor is ne teljes egészében bukja el az ezzel járó többletpontokat, hanem legalább a sikeres szóbeli vagy a sikeres írásbeli vizsgarész után kaphasson többletpontokat. Tudjuk, hogy a mai helyzetben mennyire nehéz bekerülni felsőoktatási intézménybe, főleg államilag támogatott intézménybe, ennek értelmében nagyon fontos lenne, hogy kaphassanak többletpontot akár csak a rész nyelvvizsga megléte esetén is, vagy a szóbelire vagy az írásbelire.

Mondom még egyszer, ez egyáltalán nem egy pártpolitikai, ideológiai vita, ez csupán egy technikai vita, én ezért is bízom benne, hogy a kormánypárti képviselők és

a többi képviselők részéről is támogató szavakat hallhatunk majd, és lesz lehetőség támogatni ezt a javaslatot, mert úgy gondolom, hogy ez a diákoknak egy könnyebbséget, egy segítséget jelentene, mondom még egyszer, akkor, amikor minden egyes többletpont számít ahhoz, hogy be tudjanak jutni a felsőoktatási intézményekbe. Ennek jegyében bízom a támogatásban.

Kérdések, észrevételek, hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük. A képviselőknek van lehetősége hozzászólni, kérdést feltenni. Van-e hozzászólási szándék? *(Jelzésre:)* Hoffmann Rózsa, tessék!

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Számunkra ez nem technikai kérdés, hanem stratégiai kérdés és szakmai kérdés. Szakmai annyiban, hogy a nyelvtudás hagyományosan a négy alapkészségnek az együttes használatát kell hogy jelentse, jelesül az írás, olvasás, beszédértés és szövegalkotás. Ennek a kettéválasztása a felvételi bejutás szempontjából nem célszerű. És az nem megfelelő indok, hogy a nyelvvizsgát két részletben teszik le a fiatalok, ez egy könnyebbség, sok olyan esetet is tudunk, ahol megvan a nyelvvizsga egyik része, aztán végleg elmarad a másik része. Van egy ilyen könnyebbség a rendszerben, hogy elegendő csak a szóbeli vagy az írásbeli rész teljesítése, ez a hátránnyal küzdő vagy sajátos nevelési igényű fiatalokra vonatkozik.

Stratégiai kérdés még annyiból számunkra, hogy minden olyan törekvés, amely a nyelvtudás bagatellizálását vagy könnyítését vagy enyhítését vagy zárójelbe tételét szolgálja, azzal nem tudunk egyetérteni, mert régóta benn van a rendszerben, hogy legalább egy idegen nyelvet megfelelőképpen tudjanak a fiatalok. Ezt 2020-ra tűzte ki a rendszer, most 2017 elejét írjuk, és misztifikálja az a nyelvtudás nehézségét, aki azt állítja, hogy ezt képtelenség teljesíteni. Megismétlem, ahol olyan személyes, zömmel egészségügyre visszavezethető akadály áll fenn, amely ezt lehetetlenné teszi, ott megvannak a könnyítések. Ezért tehát a KDNP a maga részéről ezt nem támogatja.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Pósán alelnök úr, tessék!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Csatlakozom ahhoz, amit Hoffmann képviselő asszony jelzett, és csak egy apró észrevétel: hogy ha az legitimálná a dolgot, hogy a nyelvvizsga is elvileg két részből áll, akkor azt kell mondanom, hogy az egész felvételi rendszer apropóján az érettségi meg több napra van elhúzva. Tehát ez logikailag nem jön össze.

A kimeneti követelmény komplex nyelvvizsgát ír elő, a bemeneti követelményben ettől eltérni, azt gondolom, nem szerencsés, még akkor sem, hogyha per pillanat pluszpontok formájában jelenik meg. Úgyhogy nem fogjuk támogatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Más képviselői hozzászólás? *(Jelzésre:)* Szabó Szabolcs, tessék!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen. Sőt ezt továbbvezethetnénk, és mondhatnánk, hogy a szakdolgozatvédelem is legyen elég, és záróvizsga nem kell. Szóval ez egy bonyolult dolog.

Amit Hoffmann Rózsa elmondott, én is azt gondolom, hogy szakmailag valószínűleg ez a helyes álláspont, tehát a nyelvtudás egy komplex dolog. És bonyolult lenne, mert akkor minden egyes más esetben is felmerülhetne, hogy akkor a fele legyen elég vagy az egyharmada az adott többletpontrendszernek, ami ki van dolgozva. *(Dr. Pósán László: Így van.)* Ráadásul én magam is úgy emlékszem, hogy aki, mondjuk, diszgráfias, az kap felmentést *(Dr. Hoffmann Rózsa: Így van.)*, mint ahogy magában az egyetemi képzésben is hozzám is jöttek gyakran hallgatók papírokkal, hogy neki

plusz nem tudom én, hány percet kell adnom a zh-nál és a többi. Itt majd az érdekesebb kérdés szerintem az lesz a nyelvvizsgáknál, hogy az a 2020-as dátum, ami ki van tűzve, az miként és hogyan tartható, azt felül kell-e vizsgálni. Az egy érdekes dolog lesz. Ezt a magam részéről nem tudom támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: Más hozzászólási szándék? *(Nem érkezik jelzés.)* Nem látok jelzést. Képviselő úr, tessék!

Farkas Gergely (Jobbik), előterjesztő válaszai

FARKAS GERGELY (Jobbik), előterjesztő: Nem teljesen értettem, és szerintem nem is logikus az az ellenérv, amit itt több képviselő is elmondott, ugyanis attól, hogy ezek a pontszámok a felsőoktatásba való bejutáshoz szükségesek, a felsőoktatási diploma megszerzéséhez pedig komplex nyelvvizsga szükséges. Tehát egyáltalán nem arról van szó, hogy itt bárki bagatellizálná a nyelvtudás szükségességét, hiszen attól, hogy valaki úgy jut be, hogy csak írásbeli középfokú nyelvvizsgája van, hogyha ő diplomát szeretne szerezni, akkor meg kellene szereznie ahhoz a szóbelit is. Tehát a végén egy komplex nyelvtudást fog eredményezni, hogyha ő elhagyja a felsőoktatási intézményt. Tehát a mi javaslatunk ebben semmilyen ellentmondást nem tartalmaz, szerintünk is fontos a komplex nyelvtudás, és a végén meg is lesz ennek a diáknak, hogyha ő valóban diplomát akar. Márpedig a felsőoktatásba általában azért jelentkezők, vagy mi is azért adnánk a többletpontot a megbontott nyelvvizsga esetén is, hogy be tudjon jutni az egyetemre vagy a főiskolára. Tehát ezt az ellenérvet én nem tudom értelmezni, és szerintem nem is állja meg a helyét.

Szintén nem értem, Pósnán alelnök úr, hogy az érettségi több nap, ennek mi köze az én javaslatomhoz, szerintem valamit félreértett alelnök úr. Itt arról van szó, hogy a nyelvvizsgaközpontok is lehetőséget adnak arra, hogy külön írásbelit, külön szóbelit tegyen valaki. Ott sem csak egyszerre lehet megtenni, és ott sem csak akkor adják ki a nyelvvizsgáról szóló igazolást, hogyha valakinek mind a kettő sikerül, hanem külön-külön is kiadnak bizonyítványt. Szerintem ez is legitimálja, hogy ily módon a nyelvtudás adott esetben értékelhető. És, mondom még egyszer, itt sokaknak van olyan, hogy az érettségi előtt néhány pont híján nem sikerül a szóbeli vagy az írásbeli része a nyelvvizsgának, ők ilyenkor a teljes pontszámtól elesnek, pedig ez ilyen értelemben igazságtalanság, hiszen az egyik részből abszolút megfelelnének. Ezért én úgy érzem, és mi úgy érezzük, hogy jogos lenne ezt a tudást többletpontokkal jutalmazni, és nem hiszem, hogy ez olyan kiskapukat nyitna meg, ami más esetekre is átvezethető lenne, ez a nyelvtudás ilyen értelemben, hogy a nyelvvizsga speciális készségnek tekinthető. És mi, még egyszer mondom, jogosnak és legitimnek tartjuk azt a felvetést, hogy részpontszámok is adhatók legyenek a szóbeli vagy az írásbeli nyelvvizsga megléte esetén. Úgyhogy én kérem önöket, hogy támogassák ezt a javaslatot.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük. Most a tárgysorozatba vételről való döntés következik. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki az, aki támogatja Farkas Gergely által H/14223. számon előterjesztett határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Aki igen, kérem, jelezze! *(Szavazás.)* Kettő igen szavazat. Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* Tizenegy nem szavazat. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Két tartózkodással a bizottság nem vette tárgysorozatba. Ezzel a 2. napirendi pontot lezárom.

A Magyar Népfőiskolai Társaság tájékoztatója működéséről, eredményeiről, terveiről

A Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola tájékoztatója működéséről, eredményeiről, terveiről

Következik a 3. napirendi pontunk, amelynek két része van, a) és b) napirendi pont. Az a) napirendi pontban a Magyar Népfőiskolai Társaság tájékoztatóját hallgatjuk meg működéséről, eredményeiről, terveiről.

Köszöntöm a Magyar Népfőiskolai Társaság elnökét, Szigeti Tóth János urat és munkatársaikat. Megkérem az elnök urat, hogy tájékoztassa a bizottságot a társaság működéséről, terveiről.

Szigeti Tóth János, a Magyar Népfőiskolai Társaság elnökének tájékoztatója

SZIGETI TÓTH JÁNOS elnök (Magyar Népfőiskolai Társaság):
(Tájékoztatójához kivetítőt használ. Ennek beüzemelése idejére szünetet tart a bizottság.) Jó napot kívánok! Elnézést a késlekedésért, de nem próbáltam még ki a Kulturális bizottság laptopját.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselők! Nagyon köszönöm a meghívást, különösen Dúró Dóra elnök asszonynak, hogy lehetőséget teremtett ezen összejövetel lebonyolítására. Akármennyit vettem el most a technikai részletekkel a tizenöt percből - mert azt gondoltam, meg azt az instrukciót is kaptam, az illendőség azt diktálja, hogy tizenöt pernél ne legyen több -, szeretnék mégis ambiciózusan legalább két vetítést lebonyolítani, az egyiket öt perc alatt, a másikat tíz perc alatt.

Az első egy olyan képsor, amelyben impresszió szintjén szeretném bemutatni, hogy mi mindennel foglalkozott a Népfőiskolai Társaság az utóbbi egy-két évben. Itt éppen gyerekekről van szó, de az élethosszig tartó tanulás az iskoláskorban kezdődik, és a „Művelődés hete” a '90-es évek közepe óta egy olyan rendezvénysorozat, amelyiket az UNESCO is jóváhagyott mint a nem tanulók bevonását célzó fesztivál- és kampányjellegű rendezvény.

Börtönprogram, Zalaegerszeg. A '90-es évek elejétől foglalkozunk a börtönlakók integrációjával. Korábban Sátoraljaújhely, Szolnok, Balassagyarmat, tehát több helyszínen volt, Kishantoson is sor került egy földfórumra. Köztudott, hogy az Agroinform megjelentetett egy tanulmánygyűjteményt a magyar föld sorsáról, és ennek biztosítottunk fórumot több mint hat helyen az országban, amelyik a magyarországi nagybirtokrendszer alakulásáról szólt. Nagyon fontos, hogy a polgárokat erről tájékoztassuk.

Az egyik legjelentősebb népfőiskolai tagunk képviselője is itt van, a tatai Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság részéről. Hosszú a történet, de már a '90-es évek elejétől „Demokrácia a helyi közigazgatásban” címmel kurzust szerveztek, itt volt az első országos szociális foglalkoztatási konferencia.

Rendszeresen sorra kerül a „Beszélgetés a diófák alatt” című rendezvényünk, amely Sárospatakról ered, tudniillik a '70-es években Sárospatakon, a Református Teológia tőszomszédságában, a hivatalos tanácskozás után, Újszászy Kálmán kertjében, a diófák alatt gyűltek össze az értelmiségiek, hogy beszéljenek olyan fontos nemzeti és közéleti kérdésekről, amelyekről egyébként azon kívül hallgatni lehetett csak. Gondoltuk, anélkül, hogy összehasonlítanánk a mai helyzettel, ez rendkívül fontos.

Számítástechnikai képzés. Tudjuk, hogy az Európai Unióban a felnőttek 45 százaléka nagyon gyenge vagy egyáltalán nem rendelkezik számítástechnikai készségekkel, különös tekintettel arra, ránézésre is látni, hogy nem kétdiplomás emberek ülnek ott. Mi a '90-es évek elejétől-közepétől a Német Népfőiskolai Szövetség

támogatásával 16 ilyen számítástechnikai bázist hozhattunk létre; persze, azóta nem teljesen így működik a dolog.

Egy másik nagyon fontos dolog az idegennyelv-képzés, ami szintén egy problematikus pont Magyarországon. Éppen néztem, az Eurostat-statisztikák szerint a 12.-ek vagyunk a 28-as sorrendben, előttünk van Lengyelország, Szlovénia és így tovább.

A faluszeminárium egy másik rendezvényforma, amit szintén évtizedek óta folytat a társaság: faluismeret, falukutatás, szociográfia, honismert.

Családi napok, családi program, ez egy másik érdekes színpont. Jelzem, már a '90-es évek végén Nagykállón, a katolikus plébánián rendeztünk egy családi vonatkozású összejövetelt, és később derült csak ki számomra, hogy a KALOT Érd Népfőiskola plébánosa volt a plébános úr, aki vendégül látott bennünket. Ez egy kép a húsz faluban, ez Balaton-felvidéken, lebonyolított családi programról, ami akkor a kormányzati pályázatok alapján a családbarát vállalkozásokról szólt.

Az egészségnevelés igen fontos témakör és különösen az idősödő társadalomban.

A szociális szövetkezetet szintén a '90-es évek óta melengetjük. Már a '90-es évek közepén Angliába, Svédországba tudtunk küldeni tanulmányútra kollégákat, és később az OFA keretében egy átfogó országos kampányon is részt vehettünk.

A nyári festőiskolánk a gyerekek körében igen népszerű, és éppen nemrég fejeződött be egy művészetterápiás foglalkozás.

A kiadványainkkal gyengébben állunk, mint korábban, évente egy-két könyvet ki szoktunk adni. A folyóiratunkat tudomásom szerint a képviselő hölgyek és urak döntő többsége személyesen kapja.

A Magyar Népfőiskolai Társaság az európai felnőttképzésben nagyon komoly nemzetközi együttműködésben vesz részt. Itt egy kép a legutóbbi brüsszeli közgyűlésről.

Jómagam részt vehettem meghívásra Svájcban, ahol az Amerikában a Nemzetközi Hírnév Csarnokában kitüntetett szakértők jöttek össze, hogy az európai agytrösztöt létrehozzák.

Akik nálunk folyamatosabban csinálják a művelődés hetét, azok a szlovénok, minden évben nagyon komoly fesztivál van.

Nemzetközi tevékenységbe tartozik az, ha külföldiek látogatnak ide. Német és osztrák partnerünk közreműködésével egy európai körúton vettek részt a dél-koreai kollégák Németországban és Ausztriában, és aztán Budapestre is eljöttek.

Egy új program indult - egy birminghami megbeszélést mutat -, amely a művészeti, kulturális öntevékenységben a toborzás és képzés problematikáját feszegeti.

Végül, ami a jövő terveket is illeti 2015-2016-ból: egy nemzetközi műhelymunka indult el, mégpedig az Európai Felnőttképzési Szövetség „Kiáltvány a XXI. századi felnőttkori tanulásért” címmel egy vitaanyagot hozott nyilvánosságra. Itt első körben egy nemzetközi műhelymunka volt, amelyikben meghívtuk a szövetség képviselőit is, majd egy országos tanácskozás. Ez hét különböző probléma köré csoportosulva végezte a munkáját, és az a célunk ebben az évben és a következő években, hogy összevegyük, az Európai Unió tagországaiban milyen fejlődés látható, és nekünk hogyan kellene ehhez csatlakoznunk és kapcsolódnunk.

Ennyit a körképről, természetesen ez az impresszió szintjén mutatja csak a tevékenységünket.

A következő, egy kicsivel hosszabb, ez az elemzőbb áttekintés, amelynek azt a címet adtam, hogy „Sikerre vinni a népoktatás gondolatát”. Anélkül, hogy előlegezném, azért nagyon jó lenne, ha ez sikerülne.

Egy idézet, és teljesen mindegy, hogy melyik amerikai elnök, de öt északi ország miniszterelnökei és feleségeik vacsoráján elhangzott beszéd, amelyik mint a Bibliát

idézendő: „Mégpedig olyan képzés, amely nem az elit, hanem a sokak számára, és felkészíti az egyént az aktív állampolgárságra, és tökéletesíti a társadalmat is. „

Maga a közművelődési törvény is négy fontos elemet hangsúlyoz a népfőiskolák terén: felnőttoktatási célú tanfolyam; helyi önszerveződés alapján jön létre - még egyszer megismétlem, helyi önszerveződés alapján jön létre -; programjában a szakismeret mellett személyiségfejlesztő közéleti elem is van; a résztvevők maguk alakítják.

A történetről csak annyit, hogy az elején van, százhetvenvalahány évvel ezelőtt a dániai kezdet és 1988-ban a Magyar Népfőiskolai Társaság.

2012-ben mi folyamodtunk az alapjogi biztoshoz különböző problémáinkat megoldandó, és az alapjogi biztos jelentéséből származik ez. Azért tartom fontosnak ezt idézni, mert egy külső szemlélővel nagyon jól láthatjuk a népfőiskola fogalmát és körülírását is. Tehát széles társadalmi rétegek számára teszi elérhetővé a mindennapi élethez szükséges műveltség megszerzését, lényeges közfeladatot lát el, civil és szakmai autonómia védelme és az önkéntesség előmozdítása a feladata, a kulturális esélyegyenlőség elve, és bizony a leszakadó rétegekben, amely, meg kell mondjam, az elmúlt néhány évtizedben nem szűkült, hanem nőtt Magyarországon, nagyon fontos foglalkoztatáspolitikai eszköz is.

A költségvetési támogatás fontosságát hangsúlyozta ez a biztosi jelentés, és - majd visszatérünk rá - a központi fogalom a jogbiztonság és a biztonság a kérdése.

Hogy milyen a költségvetési támogatás, pénzügyi adatokat szeretnék bemutatni. Bárkinek megküldöm szívesen. '94-től 2016-ig áll rendelkezésre, ez két táblára fért rá. Azt kell mondjam, hogy ez igen hullámzó, hullámzó egészen 2008-09-ig, mert azóta ilyen meredeken zuhan lefelé, és a hullámvázson belül, azt kell mondjam alapvető törvényszerűségként, hogy a Magyar Népfőiskolai Társaság az éves pénzforgalom - mert arról van itt szó - meghatározott részét kapja csak állami költségvetési támogatásból, ideális esetben mindig a 30 százaléka volt ez az ösztámogatásnak, tehát 70 százalékat vagy nagyon sok esetben annál többet is maga szerzett meg különböző hazai és nemzetközi pályázatok útján.

A következő tábla még érdekesebb. Itt látjuk, 2008-ban volt egy csúcs a 131 millióval, ahol ugyan csak 6,8 százalék a költségvetési támogatás. És aztán 2009-től egy zuhanórepülés következik. És elérkeztünk 2016-ig, a tulajdonképpen lehetetlenné tevő csökkenésig. És anélkül, hogy provokálnám tisztelt kollégámat, aki jelen van, a Lakitelek Népfőiskola Alapítvány honlapjáról begyűjtöttük az adatokat, egyes szakértőink szerint ez nagyon kevés, mert összesen 2,7 milliárd, ennél sokkal jelentősebb az, amit a Lakitelek Népfőiskola kapott, mindenesetre 2010-ben durván 200 millióval kezdődik, és 2015-ig eljut 653 millióig. Én ezt nem akarom részletesen kommentálni, de a kiszámíthatatlan helyzetet és a jogbizonytalanságot mindenképpen mutatja. Ha a véleményemre is kíváncsiak, akkor ez körülbelül botrány, egy civilizált országban ilyen nem fordulhat elő.

Miért fontos ez? Nem a Magyar Népfőiskolai Társaság szempontjából, hanem az országos helyzetképet kell megnézzük, és itt van a részvétel az élethosszig tartó tanulásban Magyarországon korcsoportokban 25-64 év között. Ha megnézzük, van egy probléma a 2014-15-ben, amiből biztos, hogy valamikor botrány lesz, mert ott a Statisztikai Hivatal szépen kozmetikázott. Tehát az lehetetlen - ugye, ha az Eurostat összes adatát átnézzük a 28 országnál, hogy hogyan változik -, hogy egy ország egyik évről a másikra megduplázza. Tehát körülbelül 2015-ben is 4 százalék a részvételi arány, ami nagyon fontos, mert nem akarom ezt a Kulturális bizottság tagjai előtt ecsetelni, hogy a gazdaság fejlődése, a társadalom egészséges működése szempontjából miért fontos a tanulásban, művelődésben való részvétel. De mindenesetre a népfőiskolai országoknál láthatjuk, hogy egyrészt az EU 28-as átlagának a többszöröse és a magyarnak pedig a hétszerese-tízszere Dániában, Finnországban és Svédországban.

2010-ben egy szervezetfejlesztési kutatást is folytattunk, nevezetesen megkérdeztük 115 kitöltött kérdőív és közel 70 személyes beszélgetés alapján, hogy mit várnak a népfőiskolák várható szerepétől. A fontossági sorrendben talán az első hármat érdemes ismertetni: a szakmai képzés új szemléletű megközelítése - nem akarok a szakképzésről külön beszélni -, nem formális tanulás fontosságának az elismertetése, és a szegények és alulképzettek felzárkóztatásában a szerepkör. Ugyanez egy ötfokozatú skálán.

Ez pedig már a jövőterveket illeti. Azt vitattuk ebben a kutatásban, hogy mik azok a fontos tényezők, amelyeket a tagjaink, a szervezeteink, a szakemberek fontosnak tartanak.

Ilyen a népfőiskola normatív támogatása. Valahol azt mondanánk, hogy nagyon jó lenne, ha támogatási biztonság lenne. Mindig a normatív támogatást szorgalmazzuk, mert ha a működési támogatás lecsökken egy bizonyos kritikus pont alá, akkor nem lehet öngondoskodó módon azt a kis 70 százalékot pályázat útján beszédni, nem is beszélve arról, hogy az egész magyar pályázati rendszer drámaian megváltozott; erről hadd ne beszéljek részletesen, mert nagyon kritikus a véleményem róla. Magyarul: a mi szempontunkból nézve nem lehet semmire pályázni, mindent elutasítanak, és pályázati pénz sincs, tehát ez azért eléggé sajnálatos körülmény 2017-ben.

A népfőiskola törvénnyel való elismertetése. Valamikor ilyen naiv álmunk is volt, erről természetesen nem mondunk le, és a többi inkább saját magunknak szóló elvárás volt.

Lényegében ebben az összefoglalóban, és ha szabad véleményt is mondanom a tények és adatok mellett, sajnós azt kell megállapítani, hogy egy évtizedet elvesztettük, közel egy évtizedet. Bármilyen kormány jöhet, az oktatásban, a kultúrában nem lehet egy-két év alatt valami látványos fordulatot előidézni, a kifutás 2020. Nem beszéltünk itt a 2020-as európai uniós célkitűzésekről sem, tehát elvesztettük. Nem csak az a probléma, hogy a kemény tényezőkben, tehát a munkanélküliség felszámolásában, vagy a szegénység felszámolásában, vagy a magyar munkaerő külföldre áramlásában és annak a visszafogásában, vagy a szegénységben, de a közösségi tudat dezorganizációjában, a nemzettudatzavar növekedésében - mert erről van szó - nagyon komoly következmények vannak és lesznek a magyar társadalom fejlődési lehetőségei és esélyei terén.

Na most, ehhez képest tényleg a mai magyar valóság az, hogy hallunk olyasmiről, hogy 500 kárpát-medencei népfőiskolai stratégia és program indul, és akkor az egyik kollégánk Kecskeméten, egy tanácskozáson megkérdezte, hogy na és a Magyar Népfőiskolai Társaságban 30 éve működő népfőiskolák hogyan vehetnek ebben részt. Lényegében azt kell mondjam így durván, mert rövidebb így elmondani, hogy sehogy nem vehetünk részt. Tényleg megismétlem azt, hogy ez botrányceltő, ez felháborító, és ilyen nincs egy civilizált országban. Nem tudom, ezen hogyan tudunk változtatni, mindenesetre változtatni kellene.

Ennyit kívántam elmondani, és nagyon szépen köszönöm a türelmet és a meghallgatást. Azt hiszem, nagyjából sikerült betartanom az időkeretet is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen az elnök úr beszámolóját. Kérdezem a képviselőket, hogy van-e kérdésük, észrevételük, hozzászólásuk. *(Jelzésre:)* Tessék, Pósnál a lelnök úr!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelettel azt javasolnám, hogy a két, témába vágó beszámolót együttesen kezeljük. Köszönöm.

ELNÖK: Rendben. Akkor most Lezsák Sándort meghallgatjuk, a Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola tájékoztatóját a működéséről, eredményeiről, terveiről.

Megkérem Lezsák Sándor alelnök urat, a Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola kuratóriumának elnökét, hogy foglaljon helyet az asztalnál, és tájékoztassa a bizottság tagjait a működésről, eredményeiről, terveikről. Parancsoljon!

Lezsák Sándor, a Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola kuratóriuma elnökének tájékoztatója

LEZSÁK SÁNDOR elnök (Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola kuratóriuma): *(Tájékoztatójához kivetítőt használ.)* Tisztelettel köszöntöm az elnök asszonyt, a bizottság tagjait, a képviselőtársaimat. Próbálok erősen beszélni, de egy kicsit a nátha megfogott, és egy kicsit nehezemre esik a szó. Tisztelettel köszöntöm a vendégeket. Engedélyt kérek az elnök asszonytól, egy általunk készített tájékoztatót szétosztanék a képviselőknek.

ELNÖK: Természetesen, köszönjük szépen. *(Megtörténik.)*

LEZSÁK SÁNDOR elnök (Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola kuratóriuma): Ez a tájékoztató nagyon röviden a Nemzeti Művelődési Intézetéről és a lakiteleki népfőiskoláról szól, és ilyen kiskátészerűen a lakiteleki népfőiskola története is benne van, az együttműködésből és az átszervezésből adódó kérdések is, tisztelettel ajánlom figyelmükbe. Mivel kevés az idő, ezért ennek az anyagát nem ismertetem, de ha nem érdekes az, amit mondok, akkor közben legalább lapozgatnak, ezt megszoktam én is a bizottsági üléseken.

Másrészt szeretném átadni az elnök asszonynak és a bizottság tagjainak betekintésre, de itt is hagyom, a szakmai beszámolót a 2016. év működéséről. Több ilyen beszámoló van az elmúlt esztendőből, ez egy összegző gyorsjelentés, amelyet minden esztendőben elkészítünk, és amennyiben a bizottság tagjai érdeklődnek, akkor szívesen biztosítom számukra bármikor, de a sajtó részére is, ezeket az értékeléseket, elemzéseket, beszámolókat, anyagokat.

Két rövid prezentációval készültem. Az egyik: az elmúlt három esztendőből kiemeltem egy területet, és azzal próbálok érzékeltetni, hogy tulajdonképpen a Kárpát-medencei Népfőiskolai Hálózat előkészületei milyen formában történnek többek közt.

Sz. Tóth János elnök úr azt mondta, hogy elvesztettek egy évtizedet, mi pedig nyertünk egy évtizedet, és ezt a nyereséget próbálok érzékeltetni, hogy milyen formában nyertük ezt az évtizedet, hogyan éltünk ezzel a lehetőséggel. A lakiteleki népfőiskolát a feleséggel alapítottuk még korábban, 1990 végén, 1991 januárjában, de utána mi nem kaptunk állami támogatást, csak 2010-től kapunk állami támogatást. Azóta tulajdonképpen... Nem is 2010, hanem... Mikor volt az Orbán-kormány? *(Közbeszólások: 2010.)* Igen, akkor éppen jelképesen, viszont a második Orbán-kormány kezdete óta kapunk állami támogatást rendszeresen, megbízhatóan, és ez valóban tervezhetővé teszi a népfőiskolai működést.

Értékváltó kollégiumok a Kárpát-medencében, a munka egy része az, amit itt próbálok érzékeltetni. Lényege: a két világháború közötti időszak falujáró és tanyakutató mozgalmi. A lakiteleki népfőiskola korábban is végzett hasonló értékváltó, tanyakutató terepmunkát. A 2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szól, ebben tevékeny részt vettem, és nyilvánvaló, hogy ezek a tapasztalatok is megjelennek ebben a munkában. A lényege az, hogy az adott kutatási területen a szakmai vezetők kiválasztása hagyományos és közigazgatási elvek alapján történik. Most sűríttem a mondandóm: tehát egy bizonyos területen, mondjuk, a Muravidéken egy hétig a Kárpát-medencei egyetemisták, főiskolások szakmai vezetővel, népfőiskolai technikai szervezővel terepmunkát végeznek, kérdőíveket töltenek ki. Ezt három hónapig feldolgozzák, azt követően újra

visszamennek, újra ott vannak egy hétig. Mélyinterjúkat készítenek, DVD készül és egyebek, és ezt követően, három-négy hónap után leteszünk egy könyvet.

Tizenhat ilyen értéktáró kollégium volt az elmúlt három esztendőben, és vasárnap már indult a Kiskunság Kollégium is. Tehát a határon belül is feldolgozzuk a kutatási anyagot.

Itt vannak a támogatóink.

A Drávaszög és Szlavónia Kollégium, Lábadi professzor volt ennek a szakmai vezetője; kutatott települések, egy kép róluk. Nyugat-Bácska Kollégium, Silling professzor volt a vezetője a kutatásnak. A könyv megjelent. Egy kép róluk. Zenta Kollégium, Fodor tanár úr volt a vezetője. Ez Zenta és környéke. Könyv megjelent, DVD-melléklettel valamennyi. Ezek egyetemisták, főiskolások 80-90 százalékban. Lászlófy Pál volt a Moldvai Csángó... És itt megállok egy pillanatra, mert nem azt jelenti, hogy itt most megjelenik, nem tudom én, 40 kutató, hanem azt jelenti, hogy 12 éve készülök például erre, azzal, hogy a moldvai csángó településeken tanító pedagógusokat évente vendégül látom, a népfőiskolán egy szakmai képzés van, tehát egy kapcsolat alakul ki az adott területtel. De ugyanúgy történt a horvátországi magyarokkal vagy a délvidéki vagy erdélyi és más területekkel. Tehát tízéves előkészületi munka van ezek mögött.

Moldvai Kollégiumról egy csoportkép. Torockó-Aranyosszék Kollégium, ez most fog befejeződni, 17 település, '17 májusában fejeződik be, tehát jelenik meg a könyv.

A Gyimesi Kollégium, ez áprilisban fejeződik be. Halász Péter és Antal Tibor a szakmai vezetője. 2017 októberben jelenik meg.

Hegyköz Kollégium, ez megtörtént már, 367 kérdőív, 17 település, a könyv megjelent.

A harmadik alkalommal tulajdonképpen a környező települések képviselői jelennek vannak, főleg a könyvben szereplők jelen vannak, és egy hangulatos, izgalmas záróesemény mindenkor.

És nyilván ennek folytatása van, hiszen ez a munka alapja a helyi népfőiskolai kollégium és a helyi népfőiskolák kialakításának is.

Kárpátaljai kollégium, ez volt a legnehezebb, hiszen közben zajlott az ukrán-orosz háború. Itt tízezer kérdőívet sikerült kitölteni, 511 helyi és egyetemi, főiskolai kutató vett részt a munkában. És semmi zavar nem volt, fantasztikus volt a hangulat is, a fiatalok járták a településeket, és egy nagyon hasznos, izgalmas anyag készült, aminek következménye akár a parlamenti munkánkban jelenik meg, akár más főhatóságok, minisztériumok munkájában.

Garam menti Kollégium, ez most április 22-én zárul. Ezt Dániel Erzsébet vezeti. Erről is egy kép.

Komárom Kollégium Nagymegyeren, most megyek szombaton, március 18-án. Mindegyikre el tudok jutni, fantasztikus élmény számomra mindig új és új fiatalok, akik már a harmadik alkalommal - kis közösségek, kapcsolatok, sikerélmény van. Tehát igenis mozgósíthatók a fiatalok.

Órvidék Kollégium befejeződött, Gyurácz Feri volt a szakmai vezetője, 41 kutató vett részt, és DVD-vel megjelent a könyv is.

Muravidék Kollégium, Göncz képviselő úr volt ennek a szakmai vezetője. Megjelent a könyv, bemutatója megtörtént.

Egy összegzés, itt megállok egy pillanatra: 16 befejezett értéktáró kollégium. Ez három évnek az egyik munkája a népfőiskola életéből. 300 feltárt település a Kárpát-medencében, tehát kétszer egy hét, és utána természetesen közben is azért járják a településeket. Számptalan doktori disszertáció előzménye ez, számptalan TDK-dolgozat, helyi vagy országos lapokban való megjelenés. 14 ezer kérdőív, több mint 45 ezer elért személy, több mint 800 egyetemista, főiskolás és helyi kutató részvétele. 22 Kárpát-medencei egyetem és főiskola. Ez azért nagy élmény számomra is, hogy nem tudom én,

erdélyi egyetemről Muravidéken járnak az egyetemisták, és rácsodálkoznak, hogy itt is hasonló vagy éppen eltérő a helyzet. Fantasztikus élményanyag.

Elindult három hazai kollégium, a Kiskunság - Lakitelek környéke - Kisvárdá és Vasvár. Ez célzatos kollégium, csak ott lesz népfőiskola az én elképzelésem szerint, ahol ilyen kollégiumot elindítunk, mert ezzel föltérképezzük az adott területet. Három alkalom, háromszor egy hét tulajdonképpen, mert a harmadik hét a KÁNTEM, úgy nevezzük magunk, a Kárpát-medencei Népfőiskolai Terepfelmérő Munkacsoport, amelyik valóban megnézi, hogy alkalmas-e a helyszín, és a legfontosabb nem is a helyszín, hanem a közösség, az ember, megtaláljuk-e azt az embert, aki közösségformáló, közösségteremtő erővel bír, és megvan-e a hitele, a képessége.

És további értékfeltáró kollégiumok indulnak a Kárpát-medencében.

Ez volt az első, gyorsan elhadartam, elnézést, ha kicsit kapkodok, de próbálok jól gazdálkodni az idővel.

A második prezentáció, a Lakitelek Népfőiskola beruházása, fejlesztése. Már most mondom előre, hogy ami a legfontosabb - és tévképzetben élnek sokan -, a feleségemmel alapítottuk a Lakitelek Népfőiskolát, de 2000-ben átadtunk minden tulajdont a szeged-csanádi püspökségnek, tehát a tulajdonos a szeged-csanádi püspökség. A szeged-csanádi püspökséggel kötöttünk egy megállapodást: 50 évig a Lakitelek Népfőiskola kuratóriuma ennek a tulajdonnak a kezelője. Építkezés ott nem lehet a szeged-csanádi püspökség beleegyezése nélkül, de a szakmai és belső munkába nyilván nem szól bele, nekünk kell működtetni, és oly módon, hogy az megálljon a saját lábán, és nyilván a Lakitelek Népfőiskola Alapítvány kuratóriuma által jóváhagyott alapelvek szerint működjön. A kuratórium tagjai: Bíró Zoltán, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet főigazgatója; Gálfalvi György marosvásárhelyi író, ő alapító kurátor; Kassai Lajos lovas íjász; és kurátorunk Bakos István tudománytörténész.

Itt látható... Most jó lenne valahogy mutatni is! Nincs ilyen mutató? (*Jelzésre:*) Nincs. Nekünk kellett volna hozni. Na, az alsó, pirossal keretezett egy új terület, szemközti területünk. A zöldes fölső rész az eredeti népfőiskola; ez 25 hektárra bővült az elmúlt nyertes tíz esztendőben, ha úgy tetszik. Ez valamikor Lakitelek és Szentkirály között a szőlészeti és borászati kutatóintézetnek volt a központja.

És így fog kinézni. Próbálok mutatni (*A vetített kép mellé lép.*): tehát itt van a bejárata. Az összköltsége a beruházásnak 17,5 milliárd forint. Ezt 2019 végére kell elkészíteni.

Amit most mondok, fogom majd érzékeltetni, hogy mi van készen, és mi fog még épülni. Minden terv készen van, tehát olyan állapotban van, hogy 2019 végére ez a terület beépül, ez a 25 hektár.

Az alapcél, az alapfeladat az volt, hogy amennyire lehet, önellátók legyünk, tehát nemcsak állami támogatásból, hanem önmagunkat fenn tudjuk tartani. Ez volt az alapcél, ezért vannak olyan beruházások, mint például a majdani strandunk. Ez itt a négycsillagos Hungarikum szálloda, itt a gyógyászat, a fedett fürdő, a strand területe, itt egy kemping. Itt szemközt, majd fogjuk látni a tervezett képeket is, pedig a Nemzeti Művelődési Intézet országos központja. Ezek üvegházak, önmagunkat látjuk el most már zöldséggel és egyebekkel. Itt építettünk, ez már egy új létesítmény, egy zöltségfeldolgozót, tehát savanyúságot teszünk el, befőttet, egyebeket. Ez egy karbantartóknak épült épület. Itt a nyomda, valamikor innen fűtötték az üvegházakat, elképesztően rossz állapotban voltak már. Ez raktárépület lesz. Ez egy munkásszálló volt, ezt az év végére felújítjuk, és kétcsillagos színvonalú Kincsem fogadó néven várja majd a vendégeket. Ez pedig a Retörki, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet Országos Levéltára lesz majd, tehát tulajdonképpen két olyan intézmény van, amely a magunk működését annyiban is segíti, hogy bérleti díjat is fizetnek, ha nem is jelentőset, de jóval olcsóbb a Nemzeti Művelődési Intézetnek, mint ha Pesten bérelne vagy épített volna.

Itt a Gyarmati Dezső tanuszoda, Lakitelek és Szentkirály gyerekeinek díjmentes az úszásoktatás. 1992-93-ban épült, ezt most teljes mértékben felújítottuk. Fúrtunk két kutat, két termálkutat, és most már termálvizes medencénk is van. Még kell fúrnunk egy kutat, mert el kell látnunk a Nemzeti Művelődési Intézetet, tehát vízzel fogunk fűteni, természetesen ellátva majd a strandot.

Itt van a Kölcsey-ház, a konferenciaterem. Ez a Széchenyi épület tantermekkel, könyvtárral. Itt a Tisza vendéglő. Beépítettük ezt a köztes teret. Itt egy rendezvényház Kárpátia néven, egy kispályás labdarúgópálya, itt a jurtatábor, ez a lovarda, ez a terület pedig a Nimród park, majd fogom mutatni, hogy milyen célra építjük be. Ez itt egy háromcsillagos szálloda, ezt felújítottuk, annyival bővült, hogy ide egy kis kávézót is építettünk. A hungarikumok és egy kis csodák palotája a diákoknak. Ez egy Kárpát-medencét bemutató tér, ez pedig a kápolna.

Itt pedig a Biblia háza. Ez egy kis épület, a jellegzetessége az lesz, hogy lemásoltatjuk a bibliát, ami azt jelenti, hogy Nagy Jánosné, mit tudom én, Nagyigmándról jön, bejön, egy asztal van előtte, leül a székre, ki van vetítve a biblia következő mondata, egy mondatot írhat mindenki egy nap, és mindig a következő mondatot. Ez nemcsak egy fantasztikus kézírásgyűjtemény lesz, mert ő fogja ezt oda bemásolni, hanem megkapja majd azt az egy mondatot, elviszi magával, hátha belenéz a bibliába. Két ilyen épületünk lesz, a Biblia háza a kereszténység, a másik a magyarság, a hungarikum épülete.

És akkor mondom, mi történt eddig. Fúrtunk két kutat, mind a kettő termálvíz, a gyógyvízzé nyilvánítása folyamatban van. A hévízközpontot megépítettük, a szennyvízkezelőt, a szennyvízcsatornát, a hőközpontokat, a közműhálózat egyharmada van lent most már. A termál- és gyermekmedence nagyon népszerű lett, a lakitelekieknek, a szentkirályiaknak, a tiszaugiaknak kedvezményes a belépő. Ez a gazdasági épületünk. Tehát ezek most épültek, és a meglévő épületek felújítása történt meg az elmúlt időszakban. A Széchenyi-házat felújítottuk teljes mértékben, nagyon rossz állapotban volt már. A vendégház felújítása megtörtént, tehát háromcsillagos színvonalú szálloda lett belőle. Az irodaépületünket, a Gyarmati Dezső tanuszodát teljes mértékben fel kellett újítani, a tetőzetet, mindent. A kápolnát felújítottuk. Itt például ez a babaharang, amit babatalálkozók alkalmával használnak, van, amikor több száz család jön, és különféle babaprogramok vannak.

A szolgáltatóház átalakítása megtörtént. Az a bordó színnel jelzett rész egy üres tér volt, egy U alak, és azt építettük be. A könyvjelzőn látni is belülről, ha a kezükbe veszik, most adtuk át egy hónappal ezelőtt, így néz ki. Most már két nagy termünk van. Ezt Lakodalmasháznak neveztük el, lakodalmakat is lehet tartani, rendkívül nagy az igény, mellette egy díszterem, bemutatóterem.

Az üvegházak. Az utolsó pillanatig küzdöttem, hogy az üvegházakat meg kellene tartani, de annyira rossz állapotban voltak, hogy új épült. Ez itt a zöldségfeldolgozó, és itt mindent, az ivólétől kezdve mindent magunk állítunk elő, sőt most már piacra is viszünk.

A nyomda épülete a legmodernebb gépekkel, felszereléssel. Az elmúlt időben, 1991-től közel 260-270 könyvet adtunk ki. A vendégház bővítése megtörtént, tehát ez a szállodánk, a végén a kávézó.

Tűzivíz tározókat és egyebeket kell építeni, igen nagy területet kell burkolni. Tulajdonképpen a Kölcsey-ház felújítását a végére hagyjuk. A Bolyai-házban, az alsó szinten egy házi stúdió lesz, dolgozunk a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézetnek, életinterjúkat készítünk a '70-es, '80-as, '90-es évekből. Felül pedig a Kárpát-medencei Népfőiskolai Hálózat központja lesz. A Biblia háza. Nimród Szabadidő- és Tájpark. Ezt a területet hasznosítjuk, körbe lehet majd lovagolni. Lakiteleken van a lovassportág országos képzési központja, most dolgozunk azon, hogy három-négy hely az országban még legyen ilyen, mert csak együtt fog ez működni, külön-külön nem, és ha csak egy van, az kevés.

Ezt a területet pedig egy sportágra hasznosítjuk, mégpedig a footgolfra, tehát nem kézzel ütik a labdát, hanem lábbal rúgják be a labdát a lyukba. Ez egy rendkívül erős közösségmegtartó, közösségképző lehetőség, mert minden kis faluban van öregfiúk csapata, az a néhány, aki még összejár meg focizik; futni már nem nagyon tudnak, de célba még azért lőnek, ha nagyon szükséges. Van egy footgolf egyesület, tehát tulajdonképpen elindult egy ilyen szerveződés, a footgolf.

A Nimród a Nagy Medve csillagképe alapján készült, ezt vetítettük rá a meglévő területre. És a pálya tulajdonképpen egy csillagösvény is lesz, így is ismereteket próbálunk átadni majd.

Egy borkatedrális. Valamikor a szőlészeti és borászati kutatóintézet központja volt. Itt a legjobb magyar boroknak lesz egy lehetősége. És ez hasonlít a kunhalmokra, az építész ennek alapján - rengeteg földet termelnek ki, és a földdel valamit kezdeni kell, tulajdonképpen ez volt a legcélszerűbb.

A Hungarikum kiállítóház. Ennek most készült el az anyaga, még nincsen képem róla.

Hungarikum hotel. Ez egy négycsillagos színvonalú szálloda lesz konferenciákra, vendégekre. Az érdekesség az, hogy mindegyik szobának más lesz az elnevezése, egyforma berendezés, de mindegyik szoba a 60 hungarikumból egyet megkap, tehát lesz, mondjuk, Herendi-szoba, és beépítve egy vitrin a szobába, érintőképernyős lehetőséggel nézni a Herendi manufaktúra képeit.

Mangalica-szobánk nem lesz (*Dr. Hoffmann Rózsa: Kár!*), tehát azért ügyelünk arra... Azt még ki kell találni, hogyan lehet ezt megoldani.

Termálvizes szobákat mutatom.

Tehát tulajdonképpen arra törekedtünk, hogy a kempingtől kezdve jurtatábor, akkor a kétszobás kollégiumi szobák, a kétszobás Kincsem fogadó, a háromszobás vendégház és a négycsillagos Hungarikum hotel, hogy minden típusú szállodai lehetőségünk legyen. Már most úgy látom a következő esztendőék tervei alapján, hogy lehet, hogy még kevés is lesz ez a közel 500 szálláshely.

Zárt termálfürdő, gyógyászat, nagyon alkalmas a víz erre. Erről képeket, csak átfutok rajta. Nyitott termálfürdő, kemping, kiszolgáló épületek.

És nagyon sok beépített olyan kis elem, például ez a napóra, tehát amelyek ismereteket ad, lehetőségeket teremt.

Lovarda. A lakiteleki lovasoktatást csináljuk, itt lovastanár képzéstől kezdve sokféle feladatunk van, csináljuk is közben, de még elég mostoha körülmények között. Ezzel lesz teljes ez a program is.

Kárpátia rendezvényház. Ez közel ezer ember befogadására alkalmas. Nem sportszarnok, tehát itt nem sportrendezvényeket csinálunk, mert az legyen Körmenden meg ott, ahol ennek van kultúrája meg múltja, kifejezetten - mondjuk - a Kárpát-medencei református kórusoknak a találkozója kerül sor, és nyilván akkor szakmai és egyéb programokkal, és nyilván erősen feltérképezve.

Itt a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet archívuma egy villanásra.

Kincsem fogadó. Ez egy rossz munkásszálló volt, ha valaki a mostani állapotában látná... - Farkas Gábor építész valóban csodát csinált belőle.

Üvegházak.

Nemzeti Művelődési Intézetnek az országos központja. Éppen ma reggel, idejövetelem előtt néztem át a terveket, készen vannak, úgyhogy év végén talán már költözködnek.

Köszönöm a figyelmüket. Végezetül, itt van egy anyag, ezt is szívesen odaadom. Tegnap kértem, mert amikor megtudtam, hogy Sz. Tóth János is vendég lesz, mondom, akkor biztos, ami biztos, kigyűjtetem, hogy 2011-ben a népfőiskola, amikor először kapott komolyabb állami támogatást, akkor rögtön pályázatot hirdettünk, és hogy milyen népfőiskolák mennyi pénzt kaptak. Itt van a lista. Ezzel azt akarom érzékeltetni, hogy teljesen természetesnek tartom, egy ilyen hatalmas állami támogatás, kiemelt

kormányzati beruházás valóban példa nélküli, az elmúlt 150 esztendő történetében nincs ilyen, hogyha akkor segítettünk, amikor mi is a villanyszámlával bajlódtunk, és ki akarták kapcsolni az áramot, és a fűtést le akarták kapcsolni, amikor magánadósságban vergődtem, mert kemény időszak volt ez a kilencvenes évektől 2011-ig, hogy minél több olyan térségi népfőiskolának adjunk pályázati úton támogatást, ami tudom, hogy nekik ugyanúgy az életet jelentette, mint ahogy nekünk is korábban; akkor elvárható, hogy Lakitelek, amennyiben túl lesz a beruházáson, akkor kialakítja azt a Kárpát-medencei népfőiskolai hálózatot, amelyik bizonyítja azt, hogy csak rajban, csak együtt lehet a magyar népművelést életre segíteni, és a meglévő értékeket, hozza létre akár a Népfőiskolai Társaság vagy hozzák létre azok a KALOT-tól kezdve a különféle kis népfőiskoláig, hogy ezeket segítsük. Ezzel a gondolattal köszönöm meg a figyelmüket. Ezt is nagyon szívesen az elnök asszonynak átadom. *(Lezsák Sándor munkatársa átadja az elnöknek a szóban forgó iratot.)*

Kérdések, észrevételek, hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen elnök úrnak is a beszámolót. A képviselőnek most van lehetősége kérdéseket feltenni, hozzászólásukat megtenni az elhangzottakkal kapcsolatban. *(Dr. Hiller István és Farkas Gergely távozik az ülésről.)* Kérdezem a bizottság tagjait, hogy vannak-e kérdéseik, észrevételeik. *(Jelzésre:)* Pósán alelnök úr, tessék!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Köszönöm szépen a két beszámolót. Ha megengedik, akkor azt hadd jegyezzem már meg, hogy két nem összevethető profilról van szó. Ezt csak azért mondom, hogy amikor beszélgetünk, akkor nem összehasonlításokat kellene tenni, mert látjuk a beszámolókból is, hogy két különböző körről van szó.

Én egy kiigazítást tennék, ha szabad ezt. Elhangzott egy olyan megjegyzés, hogy statisztikai kozmetikázás, azt hiszem, ön mondta. Elnézést kérek, szerintem ez így nem helyénvaló. Az élethosszig tartó tanulás mint olyan az elmúlt, mondjuk azt, egy évtized során elég nagy arányban, de bekerült az egyetemek falai közé. Ezt csak arra mondom, hogy amikor a statisztikát nézzük, akkor jó, ha ezzel is tisztában vagyunk, hogy különböző tevékenységi formák nem biztos, hogy egy rovaton jelennek meg csak és kizárólag, az egyetemeknek ez feladata lett, és kifejezetten nagy erőket kellett erre ráállítani. Mindegyik magyar egyetem egyébként ezt teszi a távoktatástól kezdve nagyon sokféle technikával. Ezt csak azért mondom, hogy így teljes a kép.

A másik, amit meg szeretnék jegyezni, és bennem igazából ez maradt meg, amit Lezsák alelnök úr mondott, hogy felsorolta azokat a különböző kutatásokat tartalmazó köteteket, amelyek önmagában nagyon imponálóak, jól érzem-e azt, hogy ez egy kicsit, nyilván a kor viszonyaihoz igazítottan nem lehet egy az egyben kontinentális feltétel, de mintha a két világháború között ilyen faluszociológiai nagyon komoly kutatási terveknek, projekteknek valamiféle továbbvitele, és mindazon értékek feltérképezése, ami még feltérképezhető, mert amilyen gyors ütemben modernizálódik a világ, ezek egyre nagyobb ütemben fognak eltűnni majd a hétköznapjainkból. Ha ez ilyen természetű, én ehhez csak gratulálni tudok, mert szerintem ez a Magyar Értéktárnak a nagyon szerves része. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Hoffmann Rózsa, tessék!

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. A Magyar Népfőiskolai Társaság beszámolóját hallgatván az jutott eszembe, hogy szerencsés lenne, ha itt a Kulturális bizottságban egy együttes képet kapnánk a felnőttoktatás, élethosszig tartó tanulás különböző formáiról, ezek támogatásáról, ezek egymáshoz kapcsolódásáról, mert így önmagában kiragadva csak a Népfőiskolai

Társaságnak a munkáját és finanszírozását, nagyon nehéz ítéletet alkotni. Engem például nagyon érdekelne, hogy a társaságnak milyen horizontális kapcsolatai vannak, és túl a bemutatott képeken, ahol láttuk, hogy milyen foglalkozásokat, előadásokat tartanak, hogyan szervezik, van-e és milyen intézményes háttérük - ezeknek a kérdéseknek vagy információknak a hiányában nem tudok érdemben hozzászólni, mert kétségtelen, a korábbi 160 millióhoz képest a 2 millió kevés, de nem látom világosan, hogy egyáltalán ezt hogyan, miként költik, mi a kapcsolódásuk további formákkal. Magam a kilencvenes évek elején többször részt vettem különböző népfőiskolák megmozdulásaiban, meghívott előadó voltam, az intézményes háttérrel és a kontinuitással soha nem láttam. Tehát jó lenne ezzel a témával kiemelten, érdemben foglalkozni, hogy hogyan illeszkedik ez a magyar kultúra világába, a magyar nép fejlődésébe, hiszen a XX. század első harmadában indult mozgalomnak valóban komoly történeti hagyományai vannak, de a megváltozott világba hogyan tud beilleszkedni.

Ami pedig a lakiteleki népfőiskolát, az alapítványt és Lezsák Sándor elnök úr munkásságát illeti, én arról csak szuperlatívuszokban tudok beszélni, mert azt hiszem, egy olyan ritka kincssel állunk szemben, amely képes volt a múltból megörökölt hagyományokat, amelyekre Pósnál alelnök úr is utalt, úgy beleilleszteni a mai valóságba, ehhez megszerezni az állami támogatást, az intézményes háttérrel, hogy ez egy élő, virágzó nagyüzemmé vált, miközben nem változott az az értékrend, ami létrehozta magát a népfőiskolai mozgalmat a XX. század elején. Azt hiszem, ehhez szükség volt és szükség van egy olyan agilis, koncepciózus vezetőre, mint Lezsák Sándor elnök úr, aki így sem tudta megállni, bemutatván a képeket, hogy még ne villantsa fel, hogy ezzel milyen elgondolása van, és ilyen apróságokra is figyel, hogy mangalicaszoba nem lesz vagy legyen, mert az az egyik legismertebb hungarikum.

Többször jártam Lakitelken, és nagyon fontos mozzanatnak tartom azt, hogy ott mindig sokan vannak. Itt a kis füzet befejezése is egy nagyon lényeges momentum, azt mutatja, hogy mennyire sikerült ötvözni a történelmi hagyományt, a kultúrát, a hasznosságot és így tovább. Most nem találok hirtelen, de azt hiszem, a legutolsó oldalon van vagy valahol a vége felé, hogy milyen előnye származik Lakitelek és a környező települések lakóinak a népfőiskola működéséből: munkahelyteremtés és milyen kedvezmények. Itt egy olyan vállalkozásról van szó, amit éltesen a jóisten, és adjon sokáig erőt önöknek és mindenkinek, akik ezt csinálták, miközben Lakitelek történelmi név lett most már a magyar legújabbkori történelemben. Hiszem, hogy egy-két emberöltő múlva a történelemlények is tárgyalják majd, és ennek van itt egy tárgyi bizonyítéka, ami ritka gondolat a legújabbkori történelmünkben, úgyhogy ez egy nagyszerű dolog. Köszönöm, hogy ezt elmondhattam.

ELNÖK: Köszönjük. Más hozzászólási szándék? *(Jelzésre:)* Szabó Szabolcs, tessék!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Köszönöm az elnök úr, alelnök úr beszámolóját is. Mindig is nagyra értékeltem a népfőiskolák tevékenységét, magam jártam Kishantason is Ács Sándornénál, akkor még Bolye Ferencsel is tudtunk beszélni, azóta sajnos elhunyt. Ő is hosszasan beszélt arról, hogy ezt a dán példát miként és hogyan próbálta meghonosítani, és egyébként én a lakiteleki népfőiskola tevékenységét is részben ismerem, tanyakutatás volt Csatári Bálintékkal. Amiket csináltak, azokat én szakmai okok miatt használtam, és tudom, hogy ennek milyen tudományos jelentősége volt és van.

Nyilván az emberben csak azért merül fel a kontraszt - miközben abban persze igaza van Pósnál alelnök úrnak, hogy más ligában játszanak, ami most itt elhangzott, de ettől függetlenül az emberben nyilván van egy olyan érzés így, ahogy hallja ezt a beszámolót, meg valamennyire ismeri a háttérrel, hogy egyik oldalról van egy olyan

intézményhálózat, amelyik nagy nehézségekkel küzd. Nyilván a kishatosi történetet mindenki ismeri. Azzal, ami ott történt, az ottani népfőiskola léte bizonytalanodott el, vagy gyakorlatilag szűnt meg annak a finanszírozási alapja, mert ők nagyon jól eltartották magukat. A másik oldalról meg láttuk Lakitelek esetében, hogy ez épült ki nagyon erősen és fejlődik, ahogy itt láttuk is, és tudja majd magát eltartani előbb-utóbb, gondolom én, hiszen láttuk, hogy mindenféle üzemekkel már rendelkeznek. Mondjuk, azt nem tudom persze, hogy egy ilyen, mondhatni, már egyetemikampuszméretű rendszert hogyan lehet eltartani hosszabb távon, de nyilván erről vannak elképzeléseik, hogy mi fog ezzel történni.

Szóval, igazából csak azt akartam ezzel mondani, hogy nyilván a cél az lenne, hogy hosszú távon az „élni és élni hagyni” elvet kellene valahogy érvényesíteni, és akkor talán minden népfőiskolai kezdeményezés tudna érvényesülni. Azzal én egyetértek egyébként, amit Hoffmann Rózsa felvetett, hogy ezt az egész felnőttképzési dolgot vizsgáljuk meg alaposabban. Ha jól tudom, az elnök úr androgógus, tehát ráadásul ez a szakterülete is kutatóként ilyen értelemben (*Szigeti Tóth János: Igen.*), és nyilván más szakértőket is akkor ebbe be kell vonni, és ha akár egy külön tematikus napot csinálnánk, az biztos, hogy érdekes dolog lenne. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Más képviselői hozzászólási szándék? (*Senki sem jelentkezik.*) Nem látok jelzést.

Akkor én is feltennék kérdéseket mind a kettőjükhöz. Egyrészt most itt információs előnyben vagyok, hogy az elnök úrtól megkaptam ezt a listát a pályázat nyerteseivel kapcsolatban, úgyhogy nézzék el nekem, hogy ezzel most visszaélek. Úgy láttam, hogy a 2011-es pályázatra 91 népfőiskola jelentkezett; nem mindenki kapott nyilván támogatást, de annyian jelentkeztek. 2016-ban csak egy van feltüntetve, 2015-ben pedig csak kettő, tehát ez egy ilyen nagyon erőteljes szűkülést jelent a pályázatban, már a jelentkezőket tekintve is, amit itt Lezsák elnök úrtól megkaptam.

Egy picit a két tevékenység ötvözése az, amit, úgy látom én is, tényleg előre kellene mozdítani. Tehát, ha annak a hálózati rendszernek, ami megvan a Népfőiskolai Társaságnál és más népfőiskoláknál is elképzelhető, és annak a kiemelt és nagy központi szerepnek, amit Lakitelek most megkapott a kormányzati támogatásnak köszönhetően, az egészséges együttműködését sikerülne kialakítani, úgy gondolom, az üdvözítő lenne. Ha mindaz, amit Lezsák elnök úr elmondott, a határon túliakkal való együttműködést is bevonva, és Sz. Tóth János elnök úr elmondta, hogy európai együttműködésük van, és ők az európai népfőiskolai társaságban vannak, kiemelt szerepet játszanak, tehát ha ez a kettő nem párhuzamosan menne egymástól így izolálva vagy elválasztva, hanem együtt, úgy gondolom, akkor ez mindenki számára célravezető lenne.

Azt kérdezném mindegyiküktől - nem tudom, hogy végeznek-e ilyen felmérést vagy vannak-e ilyen adataik -, hogy a programjaikat hány ember látogatja évente, tehát hány ember az, akihez elérnek. Nyilván ez is kérdéses, itt az elnök úr a kollégiumok kapcsán a kérdőívekre mondott számot. Nehéz megbecsülni, tehát ha visszajáró vendégek vannak, mondjuk, egy tanfolyamon, akkor egy emberrel foglalkoznak hosszabb ideig, és az is csak egy embernek számít, míg ha egy rendezvényt látogat meg valaki, az is egy embernek számít. Csalóka lehet ez az adat, de van-e erre vonatkozóan adatuk vagy felmérésük, hogy hány ember az, aki ebben ténylegesen részt vesz az önk tevékenysége által?

Igazából amiket szerettem volna kérdezni, azokra nagyjából én választ kaptam a beszámolókból. Mind a kettőjüknek elég informatívnak tartom a beszámolóját, úgyhogy a magam részéről szintén, és talán ezzel kellett volna kezdenem, köszönöm szépen mind a kettőjüknek, hogy rendelkezésünkre álltak.

Más képviselői hozzászólási szándék van-e? (*Senki sem jelentkezik.*) Nem látok jelzést. A válaszára először Sz. Tóth János elnök úrnak adok szót. Parancsoljon!

Szigeti Tóth János reagálása

SZIGETI TÓTH JÁNOS elnök (Magyar Népfőiskolai Társaság): Direkt nem hoztunk statisztikai adatokat, mert úgy érzem, jelenleg nem releváns. Amikor egy viszonylag normális, minimális támogatás volt, akkor ez a szám, a kurzusokon való részvétel elérte a 40-50 ezret a felnőttek köréből. Itt jön az, hogy miért nem 400 ezer ez a 40-50 ezer. Ez pedig sajnos attól függ, hogy én még nem ismertem olyan magyar kormányt, amelyik ne azzal foglalkozott volna, hogy az Eurostat rosszul számol, pedig már 2000-ben az Országos Statisztikai Hivatal szakembereit Brüsszelben képezték, hogy hogyan kell ezeket számolni, hanem azzal foglalkozott, hogy más számok érvényesek Magyarországra vonatkozóan.

Szeretném, ha a szomszédokat figyelembe véve, mondjuk, a szlovénok útját követnénk vagy az észteket, hogy ez tényleg 400 ezer legyen vagy mit tudom én, hány millió. Ez a konkrét kérdésre.

Ami a fölvetéseket illeti: köszönöm szépen, és mi a magunk részéről rendelkezésre állunk, hogy egy behatóbb szakmai anyagot, tanulmányt, elemzést készítsünk, amiben érthetőbben elhelyezhető a mi szervezetünk tevékenysége a magyarországi közösségi művelődés, felnőttoktatás egészében.

Én köszönöm a lehetőséget, és a továbbiakban is számítanánk erre.

ELNÖK: Köszönjük szépen elnök úrnak a válaszokat. Lezsák Sándor elnök úrnak adok szót, parancsoljon!

Lezsák Sándor reagálása

LEZSÁK SÁNDOR elnök (Lakitelek Alapítvány és Népfőiskola kuratóriuma): Pósán alelnök úr felvetésével kapcsolatban: valóban, a két világháború közötti forrás nagyon fontos, de az azt megelőző - nem ok nélkül indul most a Tessedik Kollégium, mert én Tessedik Sámuel munkáját is népfőiskolai munkának tartom. És emellett pedig indul az Afrika Kollégium. Tehát volt a Keleti Nyitás Kollégium, volt az Ibero Kollégium, most az Afrika Kollégium. Azokat a fiatalokat gyűjtjük be, akik érdeklődnek; és két esztendő alatt azért látni, hogy el akar mélyülni, próbáljuk akkor ösztöndíjjal segíteni a munkájukat, van egy ilyen erős érdeklődés a fiatalokban. Tehát, amikor a felnőttképzésről beszélünk, akkor én mindig az embert látom, az legyen hosszú ideje fiatal vagy fiatal éppen, és nekik kell teremteni olyan lehetőséget, hogy élményforrás legyen. Tehát minden emberben van képesség, nincsen tehetségtelen ember, csak tehetségtelen pedagógus meg tehetségtelen politika van, amelyik nem képes életre való helyzeteket teremteni. Ezt célozza az Ibero Kollégium, illetve az Afrika Kollégium is ezt célozza. Vagy ezt célozza a Szent Imre Gimnáziumba kihelyezett tagozatunk, ahol 11 közép-ázsiai nyelvvel és országgal ismerkedhetnek néhány hónapon keresztül. Itt is az az egyetemista vagy éppen már friss diplomás, aki tudja, hogy az angol nyelvvel messzire nem jut, kezd specializálódni, talán efelé elindul, és nagyon jó sikerélményünk van.

Hoffmann Rózsa képviselő asszonynak - nekem mindig államtitkár asszony marad, ahogy Hiller úr is mindig miniszter úr, ha egyszer valaki már az volt, azt nehéz elvenni tőle -: javaslom a felvetésével kapcsolatban, hogy hívják meg bizottsági ülésre a Nemzeti Művelődési Intézetet. Nyilván van rálátásuk az egész népfőiskolai mozgalomra, mert ez is a feladataik közé tartozik. És most, hogy egy átalakulás történt, azzal, hogy a Lakitelek Népfőiskola kuratóriuma létrehozta a Nemzeti Művelődési Intézet Nonprofit Kft.-t, és tulajdonképpen nyakamba, fejemre, hátamra került az egész - mondtam is, akinek kell mondani, hogy ha ez sikeres lesz, akkor ez csapatmunka, ha nem, akkor én akkorát bukok, mint nem is tudom, micsoda -, érdemes lenne meghívni, mert gondolom, lesz majd mondanivalójuk.

91 pályázó volt, ezzel kapcsolatban: igen, akkor kaptunk először komolyabb állami támogatást, és ezt követően, ha nem is mindenütt, de 80 százalékában a KÁNTEM-et dolgoztattam, tehát két-három fiatal elment, ott volt két-három napig, és megismerkedett a közösséggel, a környezettel, és egy kis környezettanulmányt kaptak. És ennek alapján próbáltam pluszforrásokat kilobbizni nekik. Tehát így csökkent is a számuk, a magam terhét csökkentettem ezzel csúnya módon, de ugyanakkor meg tényleg segítettem tovább olyan közösségeket, amelyek valóban nehéz helyzetben voltak. Ez az egyik oka.

A másik, hogy megindult a kiemelt kormányzati beruházás, és a támogatásból én további támogatást nem adhatok, ugye ez törvény, csak saját bevételemből adhatok, az viszont csökkent, mert nem volt éttermünk, tehát csökkent a bevételünk, 2015-16-ban ezért alacsony a számuk. És ahogy kezdünk termelni, nyilván azzal párhuzamosan újra próbálunk pályázatok segítségével meg vannak még más elképzeléseink is, amit egyszer szívesen elmondok itt.

Végezetül hadd hívjam meg a bizottságot egyszer egy külső bizottsági ülésre Lakitelekre. Nézzék meg, sétáljunk egyet, nézzenek körbe, nyilván egy ebédet ki tudok szorítani a bizottságnak, és érezzék jól magukat. Tehát, ha akarnak élni ezzel a lehetőséggel - tudom, nagyon nehéz, én is bizottsági tag vagyok, tudom, hogy nagyon nehezen mozdulok, nem olyan egyszerű ez, de amennyiben úgy gondolják, ha csak hárman eljönnek, én három ember miatt ott vagyok egész délelőtt, megmutatok mindent. Köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönjük szépen mindkettőjüknek, Szigeti Tóth János elnök úrnak és Lezsák Sándor elnök úrnak is, hogy rendelkezésünkre álltak és elmondták a beszámolójukat. Mindkettőjüknek jó munkát és jó egészséget kívánok! Ezzel a 3. napirendi pontot lezárom. *(Ács Sándorné: Érintettség okán szeretnék szót kérni!)* Ebben a napirendi pontban? *(Ács Sándorné: Igen, mert mint a Kishantosi Népfőiskola vezetője szóba került a nevünk is, és röviden pár gondolatot, ha megengedne, elnök asszony!)* A bizottság tagjainak szavazni kell arról, hogy szót adhatok-e. Ezért erről akkor a képviselőket kérdezem meg. Támogatják-e a bizottság tagjai, hogy Ács Sándornénak szót adjunk a napirendi pont keretében? Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Öt igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Senki sem jelentkezik.)* Ilyen nem volt. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat tartózkodással a bizottság nem támogatta, hogy szót adjunk. Így akkor nem tudok szót adni a napirendi pont keretében. Ezzel a 3. napirendi pontot lezárom. *(A napirendi ponthoz érkezett meghívottak távoznak az ülésről.)*

Dr. Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosának beszámolója a 2015. évi tevékenységéről

4. napirendi pontunk dr. Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosának beszámolója a 2015. évi tevékenységéről. Köszöntöm a bizottság ülésén Aáry-Tamás Lajos biztos urat, kérem, hogy foglaljon helyet az asztalnál. Köszöntöm munkatársát, Szirmai Ágneszt is. Figyelemmel hallgatjuk Aáry-Tamás Lajost, az oktatási jogok biztosát. Parancsoljon!

Dr. Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosának beszámolója

DR. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az oktatási jogok biztosa: Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt bizottsági Tagok! Nagy szeretettel vagyok ismét az oktatási és kulturális bizottság előtt beszámolni a tevékenységemről. Önök a 2015. évi tevékenységünkről szóló beszámolót kapták meg. Az írásban benyújtott éves beszámolót néhány mondattal kiegészíteném, és nagy szeretettel várom a kérdéseiket.

A 2015. esztendő a következő néhány szemponttal írható le. Megnövekedett az ügyszámunk, körülbelül kétszázal több ügyet kaptunk, mint a korábbi esztendőben,

több panasz érkezett a szakképzés területéről, több panasz érkezett a fogyatékossgal élő gyermekek ügyében. Azt láttuk, hogy a feszültség a köznevelés területén jól kitapintható azokban az ügyekben, amelyekben személyes közvetítést végeztünk, illetve mi nagyon gyakran vagyunk a tanárok, diákok körében, arról számolnak be, hogy ez a feszültség nagyon korán megjelenik, a tanév elején, és ez a feszültség emelkedik végig a tanév során. Először érezzük azt, hogy feszül szét a közoktatás, köznevelés keretrendszere, elkezdenek új intézményeket létrehozni és megkeresni azokat az utakat, amelyekkel a gyerekeket kivonják a köznevelés megszokott rendszeréből.

A korábban tárgyalt iskolai agresszió mellett megjelenik két új terület, az óvodai az egyik, az egyetemi a másik. Ugye 2014-es a gólyatábori erőszak története, a vizsgálat azonban 2015 elejére fejeződik be, és ennek a vizsgálatnak az utánkövetése egy munkacsoport felállítása a mi részünkről, amiben fiatal, tehetséges munkatársakkal összegyűjtöttük azokat az európai és tengerentúli gyakorlatokat, amelyek ajánlásképpen segítségére lehetnek az egyetemeknek. Mára már látjuk, hogy jó néhány felsőoktatási intézmény ennek mentén saját stratégiát dolgoz ki a kampuszerőszak vagy egyetemi erőszak visszaszorítására.

2015 az az esztendő, amikor elindulnak a tiltakozások, tüntetések a köznevelés rendszerében, megnövekszik nálunk a pedagógusok által megfogalmazott panaszok száma. Azt talán tudják a képviselő hölgyek, urak, hogy munkajogi, alkalmazási, foglalkozási kérdésekkel mi nem foglalkozunk, ennek ellenére a tanárok, pedagógusok megkeresnek bennünket.

Különleges elem, ez nem a mi érdemünk értelemszerűen, hogy megalakul a köznevelési kerekasztal. Ebben nem én, hanem a munkatársam, helyettesem, Szirmai Ágnes vesz részt minden egyes alkalommal, figyelemmel kísérjük az ott elhangzottakat.

Az oktatási reform ebben az évben új lendületet vesz, államtitkár-változások is vannak, értelemszerűen ez sem nekünk tudható be. Ha visszatérhetek egy picit a korábbi találkozónkra, akkor 2013-ról, illetve korábban 2012-ről is beszéltünk. Az oktatási reform folytatása azt jelenti, hogy az oktatás szereplői érzik, hogy a 2010 után meghirdetett oktatási reformnak nincs vége, és ez nemcsak 2015-ben van így, hanem 2016-ban, sőt egy kicsit 2017-ben is. Olyan az oktatási reform, mint a tangóharmonika: egyszerre nyúlik jó hosszan, de közöttük meg nagyon erős taktusok vannak, amelyek feszültséget is tudnak okozni a résztvevőknek. Ez a folyamat 2015-ben is jól tetten érhető, tehát, ha úgy tetszik, akkor visszatérünk mindarra, amit korábban említettem.

Ugyanez a helyzet a fogyatékossgal élő gyermekekkel kapcsolatos panaszokkal. A 2013-as jelentésem bemutatásakor ugyanezt említettem, nem tudok mást mondani, még mindig árnyékban van ez a csoport, megfeledkezünk róluk az oktatási átalakítások nyomán. Például a szakképzés elkerülése a Szalay utcából gyakran eredményezi azt, hogy az új szakképzési szakemberek látóköréből a fogyatékossgal élő gyerekek kiesnek.

Zárásképpen engedjenek meg elmondani néhány, kettő szakmai meg egy személyes vonatkozású megállapítást. A nemzetközi együttműködésünk kezd új lendületet venni, európai, illetve most már az ENSZ-hez kapcsolódó oktatásjogi munkacsoportokban vehetünk részt munkatársaimmal együtt. Külön öröm számomra, hogy úgy fedeznek fel bennünket, mint a világon egyedülálló intézményt, tehát az ENSZ szakemberei örömmel látják, hogy Magyarországnak van oktatási ombudsmani intézménye, amelyik az óvodától az egyetemig rendelkezik hatáskörrel. Nagyon sok kérdésben megkérdezzük bennünket, számítanak a tapasztalatainkra és a tanácsainkra.

A határon túli együttműködés nem újdonság, de fontosnak tartom erdélyi születésűként ezt megemlíteni. Nagyon sok határon túli területen ott vagyunk, a szolgáltatásunkról számot adunk. Én magam a Bálványosi Szabadegyetem egyik alapítója vagyok, és minden egyes alkalommal ott vagyok, de az olyan kárpátaljai,

felvidéki, vajdasági táborokban, ahol középiskolák, egyetemek ott vannak, már ismernek bennünket, mint a rossz pénzt, és örömmel vagyunk ezeken a területeken.

Végezetül a személyes megjegyzés. 2015-ben először taníthatok Kolozsváron, a Protestáns Teológián, már második éve a Sapientián, Kolozsváron, ahol diplomácia- és protokollszakon taníthatom a hallgatókat arra, hogy milyen konfliktust kezelni egy olyan rendszerben, ahonnan nem lehet kilépni; az oktatás egy ilyen. Megnövekszik az érdeklődés a munkánk iránt a vezetőképzőkben. Az lehet igazgató ma Magyarországon, aki elvégzi a pedagógiai vezetőképzőt, és a Műszaki Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem és a Kaposvári Egyetem által szervezett vezetőképzőkbe kérnek bennünket. Úgy néz ki, hogy az a tapasztalat, amit most már 25 ezer panasz jellemez, érdeklődésre tart számot abban a vezetőképzőben is, ahol a jövődöbéli igazgatók munkáját tudjuk segíteni.

Szóban ezt a kiegészítést tettem az írásbeli anyaghoz. Ha kérdéseik vannak, akkor nagy örömmel válaszolok, ahogy szoktam. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a kiegészítést. A képviselőknek van lehetősége kérdéseket feltenni, hozzászólni a beszámolóhoz. Kérdezem, hogy van-e képviselői hozzászólási szándék. *(Jelzésre:)* Hoffmann Rózsa, tessék!

Kérdések, hozzászólások

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP), a bizottság alelnöke: Lehet, hogy egy pillanatra lankadt a figyelmem, ezért megkérdezem. Köszönöm szépen a beszámolót, amely alapos volt, mint mindig, ahogy megszoktuk. Az iskolai agresszió mellett megjelentek ilyen-olyan ügyek, ezt hallottuk, de arra nem emlékszem, hogy hallottam, hogy önmagában a hagyományos iskolai agressziók számával mi a helyzet. Stagnál, növekszik, csökken, megszűnt, vagy hogyan látja ezt a biztos úr? Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Pósán László, tessék!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Amit kérdezni akarok, az inkább aktuális, tehát nem a beszámolóhoz kapcsolódik, ugyanakkor jogi kételyeket felvet bennem, ezért kíváncsi lennék az ön véleményére. Egészen konkrétan a veronai buszbaleset apropóján fogalmazódik meg a következő kérdés. Iskolákból elmennek sítáborba a gyerekek. A kérdés ilyenkor a következő: beleilleszkedik-e ez a táboroztatás jogi feltételrendszerébe, mert a legjobb tudásom szerint a tábor iskolaidőn kívül szervezett programnak minősül, itt viszont emlékeim szerint a legtöbb iskolában tanítási idő van, ahonnan elmennek a gyerekek. Ezen gyerekek számára többnyire az igazgató igazolja le, hogy ők eltávoztak. Tehát rendjén lévő ez? A többieknek viszont van tanulási idő. Akkor ez tábornak számít vagy nem tábornak számít? Általában utazási irodákon keresztül bonyolódik le a dolog, lényegében, nyilván tisztelet a kivételnek, sokszor úgy tűnik, mint ha néhány tanár lenne az utazási iroda helyi ágense egy iskolában.

Jogi értelemben van-e itt tennivaló? Ön hogy látja? Erre lennék kíváncsi, mert nehéz jól kiigazodni itt ezen dzsungelben. Van olyan iskola, amelyik azt mondja, hogy a pedagógiai programjába felvette, ezért csinálja, máshol nem szerepel ilyen, tehát elég kaotikusnak tűnik a kép. Köszönöm.

ELNÖK: Más hozzászólási szándék? *(Jelzésre:)* Szabó Szabolcs, tessék!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen a szót. Nem állítom, hogy minden oldalát szó szerint elolvastam, mert nagyon hosszú és alapos a beszámolója, a szokásoknak megfelelően részletes és ilyen esettanulmányokkal tüzdelte, egyébként mindig élvezet olvasni, amikor az embernek van ideje. Egyrészt csak szeretném

megköszönni, és kitartó munkát kívánok, mert ahogy említette, az oktatási reform húzódik, mindig van újabb és újabb feladat.

Eredetileg nem akartam kérdezni, de ha már az alelnök úr ilyen aktuális témában kérdezett, akkor egy ilyen aktuális témába belekérdeznék én is. Az ágazati szakmai értekezések ügyére kérdeznék rá a szakképzéssel kapcsolatban. Ezzel foglalkoztak-e már? Mi a véleménye arról, hogy mintha nem teljesen a jogszabályoknak megfelelően, a kétéves küszöböt figyelembe véve, alakították volna ki ezen értekezési szabályait, ami alapján most már értekezni fognak a gyerekeknek. Nekem részben gyerekek is, részben pedagógusok is panaszkodtak már elég sokat az elmúlt fél évben, voltaképpen még az ősz folyamán se tudták, hogy konkrétan miből, milyen minta-, milyen tesztfeladatlapok alapján fognak értekezni. Ez szóba került-e már esetleg önöknél? Köszönöm.

ELNÖK: Más képviselői hozzászólási szándék? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelzést.

Akkor én is feltenném a kérdéseimet a biztos úrnak. Én is nagyon szépen köszönöm a beszámolót, és valóban minden évben, amikor nekiállok az oktatási jogok biztos beszámolójának, akkor mindig nagy kedvvel teszem, mert tudom, hogy ez egy logikus, értelmes, jól felépített, jól strukturált beszámoló lesz. Nagyon ritka ez a beszámolók között, amelyeket a Kulturális bizottság megkap, úgyhogy az elismerésem az első, amit ki kell fejeznem a munkájuk iránt.

Itt említette a szóbeli kiegészítésében, hogy több panasz érkezett a szakképzés területéről és a pedagógusok részéről is. Ezek újfajta jellegűek is, vagy a korábban jellemző panaszok szaporodtak meg? Tehát új jelenségek vannak, mondjuk, akár az átalakulás következtében, akár jogszabály-értelmezési kérdések, vagy a régebbi típuspanaszok száma növekedett meg mindössze? Ez az első kérdésem.

A beszámolóval kapcsolatban az iskolai erőszak az, amire én is rá szeretnék kérdezni, és nemcsak arra, hogy a beérkezett panaszok száma alapján ezt hogyan látja, hanem arra is, hogy egy nagyon színvonalas szakmai anyagot készített kifejezetten erről, és ennek a megismétlésére van-e lehetőség. Illetve, talán én ezt minden évben elmondom, de remélem, hogy már lesz egy olyan év, amikor majd arról tud beszámolni biztos úr, hogy igen, van rá lehetőség, hogy ezt ismételt elvégezzék, azonos módszertannal. Úgy gondolom, hogy nagyon informatív a döntéshozók számára is, és nagyon tanulságos a pedagógusok számára is az az adatsor, ami abban fellelhető.

Iskolai erőszakkal kapcsolatos eset volt a beszámolóban is. Itt a titoktartási kötelezettség kérdése, ugye a pedagógus titoktartási kötelezettsége és a gyermek védelme, ami a másik oldalon latba esik, ennek a szabályozását, illetve a gyakorlati megvalósulását mennyire látja hatékonynak, mennyire működik jól ez, és mennyire tudják a pedagógusok kezelni az ilyen helyzeteket, hiszen emberileg ez elég nagy terhet ró egy tanárra, amikor ilyen súlyos dolgokról szerez tudomást.

Van jó néhány olyan új jogszabályelem, amely a közéletben is nagyon sok vitát kavart, és ennek a gyakorlati megvalósulásáról szintén szeretnék öntől visszajelzést kapni, az egész napos iskola értelmezése. Itt nagyon sokféleképpen megjelent ez, szerintem sokszor egy kicsit nehezen értelmezték ennek a szándékát, illetve megvalósulását, ez mennyiben okoz nehézséget, illetve mennyire egységes akár ennek az értelmezése?

És egy másik kérdés, amire szintén szeretném felhívni a figyelmet, ez az osztálypénz ügye, ugye ezzel kapcsolatban is voltak jogesetek. Mennyiben érte el a célját a szabályozás, vagy a gyakorlat mennyiben mond ellent azoknak a jogszabályi előírásoknak, amelyek elvileg megvalósulnak? Gondolok arra, hogy most már osztálypénzt nem a pedagógus bevonásával, de ugyanúgy szednek több intézményben is.

Amit minden évben ön is kiemel, és én is szeretném ezt hangsúlyozni, a fogyatékkal élő gyerekek visszas helyzetete vagy nehéz helyzete és ezeknek a családoknak a nehéz helyzete. Esetleg ön miben látná a megoldást, hogy érdemi előrelépést lehessen elérni az ő életük segítésében? Itt intézményi előrelépésre lenne szükség vagy a hozzáállás megváltoztatására, képzésre, vagy mi az, amiben előre tudnánk lépni, hogy segítsük ezeket a családokat és gyerekeket? Ezeket szerettem volna kérdezni.

Más hozzászólási szándék van-e? *(Nem érkezik jelzés.)* Nem látok jelzést. Akkor megadom a szót Aáry-Tamás Lajosnak a válaszára. Parancsoljon!

Dr. Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosának válaszai

DR. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az oktatási jogok biztosa: Nagyon szépen köszönöm a kérdéseket. Magam is hiú ember vagyok, a dicséretet külön jónéven veszem. *(Derűltség.)*

Hoffmann Rózsa kérdésére: valóban úgy említettem, hogy az általunk ismert iskolai agresszió mellett jelenik meg a korábban általunk kevésbé ismert vagy csak sejtett óvodai agresszió mint jelenség, amit már egyébként kutatni lehet. És kétségtelenül a gólyatábori erőszak megmutatta, hogy az, amit mi iskolai agresszióként kezeltünk, a jelenség egyik szegmense megjelenik az egyetemen is. Tehát, ha úgy tetszik, a gyerekek közötti vagy a felnőttek és gyerekek közötti agresszió az az óvodától az egyetemig tartó spektrumban érzékelhető ügyek által.

Az iskolai agresszió stagnálására, növekedésére, csökkenésére adandó válasz azért okoz nekem komoly gondot, mert 2009-ben az elnök asszony által említett vizsgálatot valóban mi készítettük, ez egy országos, reprezentatív vizsgálat volt az akkori középiskolások körében, de ezt a vizsgálatot se egyetem, se minisztériumi háttérintézmény, kutatóintézmény nem végezte el, nem csinált újat, ezért nincs összehasonlítási adat, hogy 2009-hez képest, az akkori 11.-esek életpályáját mértük föl, hogy a mostani a 11.-esek például hogyan nyilatkoznak erről a helyzetről. Nem azért nem csináltunk, mert ne lenne a hivatalnál pénz, de azt nagyon komolyan gondolom, hogy az oktatási ombudsman egy-egy vizsgálatot csinálhat, de utána a kutatási feladatokat mégiscsak kutatóintézeteknek, egyetemeknek, doktori iskoláknak kellene csinálni. A hozzánk érkezett panaszokból azt látom, hogy ennek a száma nem csökkent, nem tűnt el a jelenség, az ott van, sőt azért annyira ügyesek voltunk, hogy némi maradványpénzt sikerült arra fordítani, hogy egy 6.-osokkal kapcsolatos vizsgálatot lefolytasson az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet az én kezdeményezésemre. Ott egyértelműen kimutatható, hogy az, amit a 11.-eseknél láttunk 2009-ben, az már ott van 6.-ban, tehát 6.-ban elkezdődik az, hogy az agresszív gyerekek szakiskolába mennek, a kevésbé agresszívek gimnáziumba. Tehát valami nagyon korán megmutatja azt, hogy itt az agresszió mentén szétválasztható a gyerekcsoport ambíciója, víziója arról, hogy ő mit is szeretne csinálni. Illetve nagyon erősen megjelenik, amit 2009-ben még nem láthattunk, illetve 11.-esek ehhez képest már öregek voltak, az úgynevezett cyberbullying, az interneten jelentkező agresszió. Attól súlyos ez a vizsgálat, hogy a 6.-osok első számú rettegési faktora, tehát amitől a leginkább félnek, az az, hogy őket bántalmazás éri az internetes térben. Tehát 6.-ban meg tudják egész pontosan fogalmazni a félelmeiket.

Amit mi ezen a területen 2009 óta tettünk. Az államtitkár asszony emlékszik, hiszen egymás mellett ültünk 2011-ben, amikor elnökei voltunk az Uniónak, és akkor az iskolai agresszió kérdésköre volt az egyik hangsúlyos téma, amivel foglalkozhattunk. 2011 után elindul ez az általam említett vizsgálat, illetve a finneknek van egy nagyszerű programja, ami online elemeket is tartalmaz, ez a 4.-es, 8.-os korosztályt célozza, és az agresszió visszaszorítására kifejezetten alkalmas. Ez 2011-ben szóba is kerül, sikerül megint ebből a kis pénzből elkülöníteni annyit, hogy Magyarországon három iskolában ilyen kísérleti jelleggel elindul ennek a bevezetése. Szerintem óriási a siker, most arról győzködöm az oktatáspolitikát, hogy ezt terjesszük ki, hiszen nagyon sok

iskola bekapcsolható egy olyan sikeres programba, amivel az iskolai agresszió visszaszorítása látványos lehet minden szegmensében. Ezt a finnek, a svédek, a hollandok és a belgák - most már az észtek is csatlakoztak hozzá - be tudják mutatni.

Szintén az én kezdeményezéseimre megtörténik ennek a programnak az adaptációja a magyar viszonyokhoz, ez elkészült, ez rendelkezésre áll. Egy kicsit riadtan figyelem, hogy az Oktatáskutató Intézet beolvadása után hová lett a licencjog, mert most egy egyetembe olvadt be, egyetem nem lehet birtokosa ennek a licencjognak, csak állam, tehát még itt valószínűleg van tennivalóm, de sokat fogok még ezen a területen dolgozni.

Tehát egyenesen nem tudok válaszolni a kérdésére, de nem azért, mert tisztességtelen lennék, hanem mert nincs olyan adat 2009 után, amiből el lehet mondani, hogy csökkent. Én nagyon remélem, hogy igen, de ezt mérni kellene.

Pósán alelnök úrnak a kérdése. Leültem Palkovics államtitkár úrral erről beszélni. Ugye a politika mindig érzékenyen akar gyorsan reagálni, amikor egy tragédia történik, ez az elvárás a politika felé, hogy hatékonyan, azonnal csináljanak valamit, hogy el lehessen ezt kerülni. *(Halász János megérkezik az ülésre.)* Én mégis azt javasoltam az államtitkár úrnak, hogy ennek a kérdéskörnek a vizsgálatára szánjunk egy kicsit több időt, ne most kezdjük el, az áldozatokat most temetik el, van, aki kómában fekszik, de azt gondolom, hogy szeptembertől érdemes közösen a minisztériummal vagy akár a mi hivatalunk égisze alatt egy vizsgálatot lefolytatni, a felvetései ugyanis jogosak.

Iskolai tábornak, iskolai rendezvénynek hívja mindenki ezeket a sítáborokat, ezek nem azok. Iskolai rendezvény az, ami a pedagógiai programban szerepel. Iskolai rendezvény az, amit valóban az adott iskola tanárai és a diákok közösen megszerveznek valamilyen megállapodás alapján. Ezek mind iskolán kívüli történések vagy többségében azok, nagyon kevés van, ami tényleg így van meghirdetve. Az a baj, hogy a szülők ezektől a kifejezésektől pont kevésbé lesznek éberek. Azt gondolják, hogy valóban iskolai sítáborba küldik a gyerekeket, pedig nem erről van szó.

Az igazi gond nem az, hogy nem egy utazási irodába fizetnek be, hanem a tornatanárnak adják oda. Az igazi baj a felelősség kérdése, a tanárnak ugyanis meg kell tennie minden tőle telhetőt, emberit és szakmait azért, hogy a gyerek életét, testi épségét, biztonságát megóvja iskolai programban; iskolán kívüli programban csak minden emberit kell megtennie. Ez a baleset nem a sítáborban történt, hanem az úton, és itt a közlekedési szabályok bejönnek, de ha egy ilyen tragédia a sítáborban történik, és utána rendőrségi, bírósági eljárás próbálja tisztázni, hogy mi is történt, akkor a szülők döbbenetesen fogják azt tapasztalni vagy tapasztalnák, ne adja a jóisten, hogy ez előforduljon, hogy a tanár nem tartozik felelősséggel, mert ebben az esetben ő nem tanárként van ott, hanem utazásszervezőként vagy síkedvelőként. Tehát a felelősség szempontjából lenne érdemes ezt az egész kérdéskört megnézni.

Az államtitkár úr elfogadta ezt a felvetésemet. Kétségtelenül a közlekedésbiztonsági szabályokon lehet jóval korábban gondolkodni, beszélni, felmérni, de a Klebelsberg-intézmény által már elkezdett felmérést ki kellene terjeszteni, és érdemes lenne a felelősség oldaláról beszélni erről a helyzetről. Nagyon sok szempont még jöhet ide: a környezetvédők például azt mondják, hogy a legnagyobb lábnyomot hagyó sport pont a síelés; van, aki azt kéri, hogy adjon az állam pénzt, ami azt jelentené, hogy a tehetséges gyerekek immár az állam költségén síelhetnének messzi országokban.

Azt gondolom, erről a kérdéstről beszélni kell, őszintén beszélni kell, csak egy kicsit távolabb a veronai balesettől. Most még egy ilyen súlyos tragédia valószínűleg beárnyékolja azt a jogi, száraz párbeszédet, ahogy, egyetértve önnel, elkerülhetetlenül erről beszélni kell; nemcsak azért, hogy ne forduljon elő, hanem azért, hogy világos legyen mindenki számára, hogy mit jelent az oktatási szolgáltatás, mi az, amit az iskola nyújt, és mi az, amit nem az iskola fog nyújtani, és akkor ezt más körülmények között

kell megszervezni. Átverni nem érdemes egymást, mert most ezt csináljuk éppen ezekben az ügyekben. Tehát én készen állok a vizsgálatra, azt javasoltam az államtitkár úrnak, hogy szeptembertől kerüljön erre sor.

Szabó Szabolcs úr kérdésére, a szakmai érettségivel kapcsolatban. Természetesen találkoztunk a jelenséggel, nem most, jóval korábban. A Szalay utcában dolgozom, ahol értelemszerűen az oktatás területén dolgozó szakemberek, jártamban-keltemben a folyosón, néha bejönnek hozzám is panaszkodni a minisztérium munkatársai, és elmondják, az, hogy a szakképzés kérdésköre elkerült az EMMI-ből, egy feszültségekkel teli helyzet.

Az oktatási minisztérium sok-sok néven előfordul, de mégiscsak egy 1848-as intézmény, az ott dolgozó kollégák rendelkeznek azzal a tudással, hogy hogyan kell egy oktatási ciklust megszervezni, hosszú éveken át tartó ciklusokat, mikor kell meghozni a döntést azért, hogy négy év múlva az történjen, amit most eldöntöttünk. Ez száraz tudás, ez a sajtóban kevésbé megjeleníthető, de azt gondolom, az oktatás egésze szempontjából nagyon fontos tudás. Most a szakképzés területén dolgozó nemzetgazdasági minisztériumi kollégák egy része ezzel a tudással nem rendelkezik. A két tárca között az együttműködésnek vannak hiányosságai, és az abban jelentkezik, hogy bár szólnak azok, akik tudják, hogy most kell meghozni a döntést, a másik oldalon ezek a döntések nem születnek meg, és csúszik ki a döntés meghozatala úgy, hogy egyébként az érettségit meg rögzítettük, hogy mikor fogunk érettségit tartani.

Sajnálom ezt a helyzetet, és miközben én fogadtam a panaszosokat, a civileket, a kérdéseket, kérdeztünk a nemzetgazdasági miniszter úrtól, az államtitkár úrtól, akik igyekeztek engem megnyugtatni, hogy nem lesz baj. Mi láttuk, hogyha nincs meg időben a jogszabály, akkor ebből csak baj lehet, és most valahol ott tartunk, hogy igazából mindegy, hogy milyen döntést hozunk, majd lesz. Tehát vagy azok fognak szenvedni, ha nem változtatunk, akik később tudták meg, és a tanárok kevésbé készítették őket fel, de ha megváltoztatjuk vagy kitoljuk a szabályokat, akkor azok lesznek bajban, akiknek a tanárai azt mondták, hogy gyertek, kezdjünk el dolgozni, készüljünk előre, akkor az ő munkájuk megy pocsékba. Tehát ma már jó döntést ezen a területen nagyon nehéz hozni, végtelenül sajnálom ezt. Valamiért az oktatási államtitkár mindig magára húzza ezeket az ügyeket, miközben mondom neki, hogy ott van a szakképzésért felelős államtitkár, legalább mondd meg a tüntetőknek, hogy oda menjenek, de nehezen fogadja meg a tanácsomat.

Itt a két minisztérium együttműködését kell szorosabbá, jobbá tenni, azt gondolom, ilyen helyzeteket kár létrehozni, mindenki vesztes lehet benne. Az egyetlen esély most már nem jogi, hanem azt gondolom, az, hogyha az érettségiző tanárok értik, látják, hogy jó megoldás nincs, akkor legalább a megszervezés környékén hangulatában igyekeznek olyan helyzetet teremteni, hogy ez az első generáció ne szenvedjen nagyobb sérelmet. Erre most képzések is vannak, úgyhogy azt gondolom, ezt lehet most csinálni.

Kaptunk korábban ügyeket a művészeti oktatással kapcsolatban, a kétnyelvű gimnáziumok, illetve szakközépiskolák szakérettségijével kapcsolatban, tehát ennek az ügynek számos elemét láttuk, és ahogy több kérdésben felmerült, a fogyatékossgal élő gyerekek helyzetén keresztül lehet jól bemutatni, hogy nem biztos, hogy a baj kicsi. *(Dr. Hoffmann Rózsa távozik az ülésről.)* A fogyatékossgal élő gyerekek nagyobb százaléka van a szakképzésben, mint a gimnáziumokban. Nagyon sok olyan fogyatékossgai típus van, amivel gimnáziumban nem lehet jól előrehaladni, a szakképzés viszont kínál számukra valamilyen szakma megszerzésére lehetőséget. Ezeket a gyerekeket beengedtük a szakképzésbe, mondván, segítünk olyan szakmát keresni, amivel jól lehet boldogulni, csak éppen most a tetejét zártuk le, és azt mondtuk, hogy szakmai érettségi nélkül nem tudsz belőle kijönni.

Kétségtelen, hogy az ilyen típusú vitákat jó lett volna korábban lefolytatni. A diszkalkuliás, tehát a matematikai problémákkal küzdő gyerek kaphat felmentést a gimnáziumi matematikaérettségi alól, de a darukelezői vizsgán ne adjunk neki, mert

abból mindannyiunknak baja lehet. Tehát itt őszintén, tisztességgel kell beszélni arról, hogy mi a felmentés, mi a lehetőség, mik azok az akadályok, amelyeket le kell bontani, de nem mondjuk mindenkinek, hogy bármi lehet, mert nem tudjuk kiengedni őket a rendszerből. Az erről szóló diskurzusra én sporadikusan sem látok nyomokat, hogy ezt végigbeszéltük volna, a szakértői bizottságok épp ezért nem alkalmasak arra, hogy felmentést, kedvezményt adjanak azokról a vizsgákról, amelyekről decemberben tudjuk, hogy hogyan hívják. Nem lehet végigfuttatni ekkora rendszeren egy ilyen döntési sorozatot.

Én ezekkel a szülőkkel beszélgetek, riadtan hallgatom, hogy a karácsonyi szünetet arra áldozzák, hogy most az új feltételeknek próbáljanak megfelelni, és sírva mondja az anyuka, hogy mindenki segített a családból, és a gyerek a próbaérettségin egyest kapott, nem tud kijönni majd a rendszerből, és azt gondolom, ezeknek a helyzeteknek a száma nem lesz kicsi.

Az elnök asszony felvetésére. Önnek is külön köszönöm a dicséretet. A szakképzés és a pedagógusok részéről érkezett panaszok csak részben újak. A szakképzés területéről például a fogyatékossgal élő gyerekek helyzetét említettem már, innen érkeznek panaszok, és ez az átalakítással kapcsolatos. Ezek az időszakok azok, amikor új képzések indulnak, és nem engednek indítani meglévő képzéseket. Nem elbagatellizálni akarom az ügyet, de az egyik kislány édesapja azzal fordult hozzánk, hogy a mozgásában korlátozott gyerek tízedikben abba kell hogy hagyja a képzést, mert nem lehet folytatni abban az iskolában, és azt mondták neki, hogy menjen el néptáncszakra; egy olyan kislány, aki járni is nehezen tud, és ezt úgy mondják egy központból neki, hogy nem látták soha a kislányt. Tehát egész egyszerűen kimaradnak a szórásból ezek a gyerekek, vagy amikor ezek a döntések születnek viszonylag gyorsan és radikálisan, akkor elfelejtettük végiggondolni, hogy kik is vannak benne a rendszerben, és hogyan kellene legalább őket kiengedni vagy esélyt adni arra, hogy a korábbi szabályoknak megfelelően végezzék a munkájukat. Tehát a szakképzésnek van néhány szokványos ügye, de megjelennek ezek a kifejezetten az átalakítás miatti ügyek.

A pedagóguspanaszok. Mindig kaptunk pedagóguspanaszokat, de eddig az volt, hogy a főnököm rosszul bánik velem, nem kaptam jubileumi jutalmat, most megjelennek az újak, a portfóliókészítéssel, nem léptettek elő. Az egész rendszert onnan ismerem, miközben nem kell foglalkoznom vele, hogy a tanárok panaszojják, hogy én dolgoztam vele nyugdíj előtti pedagógusként, a másik nem csinálta meg, most annak is engedik, hogy előrehaladjon, akkor én potyára dolgoztam. Tehát a rosszul elvarrt szálak újra és újra termelik ebben a rendszerben a konfliktusokat. Ezekkel a legnagyobb sajnálatomra nem tudok foglalkozni, sosem tettem ezt, de a szakszervezetek felé irányítjuk őket, jelezzük, hogy közvetítői szolgálatot vehetnek igénybe, és jogvitákat kezdeményezhetnek, természetesen mindig felhívjuk a figyelmet, hogy ügyvéddel ilyenkor konzultáljanak.

Az iskolai agresszióval kapcsolatos vizsgálat megismétlésére talán választ adtam elnök asszonynak is. Értem, hogy jó lenne a lehetőség, hogy ezt mi vizsgáljuk, de nagyon komolyan azt gondolom, ez egy olyan munka, amit jó lenne, ha kutatók csinálnának.

A titoktartási kötelezettség gyakorlati megvalósítása nagyon izgalmas, örülök, hogy ezt felvetette. Ha megengednek csak egy rövid történelmi visszatekintést erre az ügyre. Magyar Bálint az oktatási miniszter, aki bevezeti ezt a szabályt, de egész más iránnyal, mint ahogy most működik, az akkori megoldás az volt, hogy a szülővel szemben kell a titkot megőrizni a tanárnak, tehát, ha drogot fogyaszt a gyerek, akkor azt nem szabad elmondani a szülőnek, vagy terhes a kislány, akkor ezt nem lehet elmondani a szülőnek. Akkor az oktatási bizottság segítségével is körülbelül két hónapos munka volt, amivel sikerült a politikát meggyőzni arról, hogy ez egy feje tetejére állított dolog, nem a szülővel szemben kell a titkot megőrizni, hiszen a tanár, a

szülő és a gyermek egy együttműködésre kötelezett hármassal, nekik kellene együtt dolgozniuk azért, hogy az ügyet, a bajt elhárítsák, megoldják. A titoktartási kötelezettség harmadik féllel szemben áll fönn, fodrásznál nem beszélgetünk a tanítványokról név szerint, mondjuk, illetve, ha a hatóság vizsgálatot indít a család vagy a gyermek ellen, akkor a tanár abban a helyzetben van a jogszabály erejénél fogva, hogy megtagadhatja a tanúvallomást. Na, ez az, amit a tanárok nem tudnak, én megfélemlítést tudok okozni, amikor előadásokon ezt elmondom. Pedig a tanárok gyakran azt mondják, hogy a tekintélyük alacsonyan van, nem tisztelik őket annyira, pedig kevés olyan szakma van, amelyikre a titoktartási szabályok ily módon vonatkoznak, diplomaták, orvosok az orvosi titoktartás körében, a katolikus papok a gyónási titoktartás körében, ügyvédek, és ott van ötödikként a tanár. Tehát ez egy olyan helyzet, amiben kihúzhatja magát a pedagógus, hiszen szabadságában áll eldönteni, hogy tesz tanúvallomást, vagy nem tesz. Egyik esetben sem lehet neki bántódása. Ez egyszerre felelősség és szabadság, és valóban meg kell tanulni, hogyan élünk vele, de nem köteles a tanár megtartani a titkot, ha úgy érzi, hogy ez olyan teher, hogy ő inkább tanúvallomást tesz, akkor ezt szabadon megteheti. De micsoda szabadságot jelent ez, milyen különleges szakma képviselője a pedagógus, hogyha ő ezt megteheti.

De az történt, mivel Magyar Bálint akkor elbukja ezt a politikai csatát, utána senki nincs, aki erről beszélne a tanárokkal őszintén, hogy íme, itt van egy szabály, éljünk vele rendesen, találjuk ki ennek a belső logikáját, találjuk meg azt a pályát, ahogy mégis elmondunk titkokat, mert a gyermekvédelemnek van egy riasztólánca, van egy jelzőrendszere, ahol viszont el kell mondani, hogy baj van, ahol össze kell ülnünk, de azt is tudnunk kell, hogy ezek általában olyanok, a pszichológus, a gyermekvédelmi, aki szintén titoktartásra kötelezett, tehát ebből a láncból nem fog kikerülni jó esetben az ügy. Bizalmat építve segíthetnénk a gyerekeket. Ezen a területen, azt gondolom, hogy sok tennivaló van. Sokat javult a helyzet az elmúlt évekhez képest, én azt látom, de még mindig sokkal többet kell tenni. Tervezem, hogy egyetemi képzésen csak olyan előadásokat fogok tartani, ahol a tanárt megerősítő jogszabályokat szedem csokorba, hogy látni lehessen, hogy milyen komolyan segítik a jogszabályok a tanár munkáját.

Az egész napos iskola kérdésében: egyetérték önnel, nagyon sokan ezt félreértik, vagy nagyon sokan érzik, hogy bent kell lenni a gyerekeknek, de nem mindig találják meg azt a formát, ahogyan meg lehet tölteni azt az időt. Gondoljanak bele, nyolctól négyig ez egy munkanap, ez nyolc óra, és számos esetben ragaszkodunk a pedagógiai tradíciókhoz, a gyerek házi feladatokkal megy haza. Tehát akkor kiderül, hogy utazást is egybevéve ez már tíz-tizenkét óra, és még mindig csak azt csinálta, amit az iskolában kértek tőle, még nem játszott, még nem sportolt, még nem zongorázott, még a nagymamával nem beszélgetett. Tehát ez az egész napos iskola kérdése, én azt gondolom, hogy egyszerre végiggondolandó jogszabályi oldalról, és egyszerre végiggondolandó az iskolai oldalról. Jogszabályi oldalról úgy, hogy valamiért az oktatási reformban minden szabály mindenkire vonatkozik, csak ezt a logikát tudjuk érvényesíteni, hogy új szabályt hozunk, és ezt mindenkire vonatkoztatjuk, pedig látjuk, hogy hol vannak azok a helyek, ahol értelme van az egész napos iskolának, sőt a nyolc óra is kevés, oda érdemes koncentrálni pénzt, paripát, fegyvert, hogy a gyerekeknek értelmes elfoglaltságot, kreativitást, új módszereket adni tudjunk, máshol meg nem kellene a gyerekeket bántani, mert azok annyi mindennel foglalkoznak még utána, hogy az iskola sem foglalkozik talán annyit velük. Tehát a differenciálás, azt gondolom, hogy nagyon fontos lenne.

Az iskola oldaláról pedig ugyanez megtehető. Nem fogom a településnevet elmondani, de tudok egyet, ahol egy hosszú utca két oldalán van két iskola, mind a kettő önkormányzati fenntartású, mind a kettő állami. Az egyik - a leírás alapján látni fogják - szinte mindenki által ismert iskola, nyolctól négyig bent vannak a gyerekek, nagy táskával jönnek, anyu cipeli, apu cipeli a táskát, amiben mindenféle benne van, házi feladatokat kapnak a gyerekek, idegesek a tanárok, idegesek a szülők, egyre

rosszabbak a gyerekek és agresszívebbek. Tehát ez a feszültség folyamatosan nő az iskolában. A másikban egy különleges kezdeményezést tettek: az igazgató megkereste a tanártársait is, a diákokat és a szülőket is, megkérdezte, hogy mit tehetnénk mi magunk, hogy könnyebb legyen az életünk, mert a jogszabályt nem tudjuk megváltoztatni, de mi az, amit mi tehetünk. És tudják, mit találnak ki? A nehéz táskák ellen gyalult deszkákból polcokat szerelnek föl az iskolában, minden könyv és füzet ott marad. A gyerek reggel egy zsömlével meg egy almával megy be, délután zsebre dugott kézzel megy haza, hétvégén hazaviszi a tornazsákot. Nincs házi feladat, mert azt mondja az iskola, hogy a napi nyolc óra elegendő arra, hogy a gyerekeknek sok mindent megtanítsunk, otthon játsszon a szüleiével vagy a testvéreivel, a barátaival, egyszerűen tudják kiküszöbölni a konfliktushelyzetet. Ebben az iskolában - láttam, ott jártam - a tanárok nyugodtak, a szülők rendben vannak, a gyerekek meg jók. Ugyanazon nemzeti alaptanterv, kerettanterv és köznevelési törvény alapján dolgoznak. Tehát az a várakozás, hogy az állam oldjon meg mindent, azt gondolom, hogy túlzó, jó lenne a jó gyakorlatokat gyűjteni, ezt valószínűleg nem az oktatási jogok biztosának kellene, de ha egymástól tudnának tanulni, akkor kiderül, hogy ugyanazon jogszabályi helyzet alatt sokkal könnyebbé tehető az élet anélkül, hogy tüntetni kelljen az aktuális kormányzat ellen. Ebben mi sok példát próbálunk elmondani, de azt gondolom, hogy sokan tudunk ezért tenni.

Az osztálypénz kérdésében. Itt az a különleges, hogy mi ebben az álláspontunkat egyértelműen rögzítettük: az osztálypénz sohasem az iskola pénze, az a szülők közös vagyona, és ezzel megbízhatnak valakit. Meg lehet bízni egyébként tanárt is, egyre kevesebb a tanár, akit megbíznak.

Az osztálypénznek tud értelme lenni. Ha belegondolnak, az óvodában adnak mindenféle zsömlét megkenve, az egyik mumusuk a gyerekeknek a körözöttes zsömlé, amit nem esznek meg, na most, ha nem eszik meg a gyerekek a körözöttes zsömlét, ami egyébként egészséges, és a Nébih azt mondja, hogy teljesen rendben van, akkor mi történjen a gyerekekkel, maradjanak éhen? Ezért azt szokták csinálni, hogy a csoport összegyűjt egy kis pénzt, odaadják az óvó néninek, vagy ők maguk vesznek vajat, margarint, és akkor pótolják a gyereknél az ételt, hogy legalább ne maradjon éhen. Azt gondolom, egy ilyen osztálypénznek helye van. Az elsős gyerekek gyakran náthások, sokkal több papír zsebkendő fogy, mindig tesznek be a szülők, de az sose elég, vagy mindig van olyan, akinek nincs. Ezért, ha az osztályterem sarkában van egy kis asztalka, ahol mindig van papír zsebkendő, és a gyerekek elvehetik, akkor az rendben lévő tud lenni. Amikor az elsős gyerekek a nagy tekerés WC-papírt először meglátják, akkor jól meghúzzák, élvezik, ahogy gurul, és ha jön a tanító néni, akkor egyetlen menekülési eszközként betunkolják a WC-kagylóba, hogy eltüntessék a nyomait, ezzel természetesen jóval nagyobb kárt okoznak vele. Tehát az, hogy ilyen helyzetekre pótolják a szülők a WC-papírt, nem jogellenes, nincs ezzel egyébként semmi gond.

Érdeemes végigbeszélni az osztály élethelyzetében, hogy mi az, amire szükség van, és az erre összegyűjtött pénzt korrekt módon kezelni anélkül, hogy ez bekerülne az iskola költségvetésbe. Annak a kultúráját is meg kell teremteni, hogy mire kérünk pénzt. 2008-2009-ben, a gazdasági válság kellős közepén nagyon nehéz volt az iskolaigazgatókkal arról beszélni, hogy nem lehetne-e végiggondolni, hogy olyasmit csináljunk, ami nem kerül pénzbe, mert ahogy az iskola szegény, ahogy az állam szegény lett, úgy a családok is szegények lettek, tehát vizsgáljuk meg a saját belső működésünket, hogy kiváltható-e a pénzes tevékenység valami olyannal, ami ingyen van, de a haszna, a pedagógiai értéke ugyanolyan. Nagyon kevés helyen láttam, ahol ezt végiggondolták, ragaszkodni szoktunk ahhoz, hogy minden meglegyen.

Ha a tanárokat megkérdezik, akkor a ballagáskor meg pedagógusnapkor vásárolt ajándéktárgyak roppant kellemetlenek, az akciós polcra levett porcelánt becsomagolni, és odaadni a tanító néninek, ennél akkor már szinte minden kedvesebb,

inkább kézzel készített ajándékok legyenek. Tehát a méltatlan helyzetek sokasága adódik abból, hogy gyűjtjük a pénzt, és ha ezt egyébként kvázi kötelezővé tesszük, akkor számos család számára okoz gondot, hogy nem tudják kifizetni. Ezen a területen sok tennivaló van, mert olyan változatos az osztálypénz felhasználása.

Végezetül, a fogyatékossgal élők ma többször szóba kerültek. Néhány kitérés pontot kétségtelenül látok. Az egyik az, hogy érdemes a fogyatékossgal élőkről interdiszciplináris módon beszélgetni, tehát nemcsak pedagógiai oldalról megközelítve a dolgot, hanem együtt munkálkodhat színész, diplomata, bankár, filmes, segítő, önkéntes, olyan vállalkozó, aki arról tud beszélni, hogy neki forintban miért érte meg fogyatékossgal élő embert alkalmazni. Az ilyen akciók sokkal sikeresebbek, mint amikor a szakmák külön konferenciákat szerveznek maguknak, és próbálják megváltani a világot.

Van egy különleges kegyelmi állapot, amiben én kérem is a képviselők támogatását. Van egy digitális oktatási stratégiánk. A digitális oktatási stratégiában most dolgozzuk ki azt, hogy mi is történjen, van rész a fogyatékossgal élő gyerekek tanítására is. Ha van valami, ami radikális változást tud okozni jó irányba, az pont a digitális technológia. A vakok számára lebont minden korlátot, úgy tud programozni, mint bármelyik informatikus, ha a szoftverek rendelkezésre állnak. Nemrég egy magyar fejlesztésű cégnél voltam, akik svéddekkel együttműködve olyan kütyüket és szoftvereket fejlesztenek, hogy ha valaki csak a szemét tudja mozgatni, akkor képes feladatokat megoldani a számítógép segítségével. Tíz percig tellett nekem, de képes voltam 60 fokos szöveget rajzolni körzővel, elképesztő élmény volt. Tehát az ő esetükben olyan világ nyílik meg, ami eddig mindig zárva volt.

A mérnökök olyan fejlesztéseket csinálnak, hogy a digitális világtól a mérnöki fejlesztés irányába is menjünk, hogy a kerekesszékekben fel lehet állni. Hátborzongató volt, amikor először láttam ilyet. Olyan fejlesztések vannak, amelyeket érdemes összegyűjteni, és ezeket mind a pedagógia szolgálatába állítani. A diákok mindegyike képezhető, mindegyike tanítható, mindegyike nevelhető, és ezt vállaltuk az ENSZ-egyezmény elfogadása után, beépítettük a saját szabályrendszerünkbe. A digitális világ hihetetlen lehetőséget kínál arra, hogy ezek az emberek méltó életet éljenek, dolgozzanak, adót fizessenek, és segíthessenek szűkebb és tágabb környezetükön. Ennél szebb kihívás nem is kell, és ha van valahol lehetőség ezt megváltoztatni, az az oktatás. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük szépen Aáry-Tamás Lajos biztos úrnak, hogy rendelkezésünkre állt. Jó munkát és jó egészséget kívánok a későbbiekben is! Köszönöm, hogy a bizottságot megtisztelte jelenlétével. Ezzel a 4. napirendi pontot lezárom.

A Magyar Testépítő és Fitness Szövetség tájékoztatója működésükről, eredményeikről, terveikről

Az 5. napirendi pontunk a Magyar Testépítő és Fitness Szövetség tájékoztatója működésükről, eredményeikről, terveikről. Köszöntöm a bizottság ülésén Bara Csaba marketingigazgató urat, és megkérem, hogy foglaljon helyet az asztalnál, a mikrofonnál, és a tájékoztatóját ossza meg a bizottság tagjaival. Parancsoljon!

BARA CSABA marketingigazgató (Magyar Testépítő és Fitness Szövetség): Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait, a képviselőket, és nagyon köszönjük ezt a megtiszteltetést, hogy lehetőségünk van bemutatkozót tartani a bizottság előtt. Külön szeretnék köszönetet mondani Dúró Dóra elnök asszonynak a lehetőségért. Tudomásunk szerint a szövetség képviselői az elmúlt 17 évben, amióta én a szövetségnél tevékenykedem, biztosan nem jártak itt, úgyhogy ez is egy különleges pontja ennek a mai kis tájékoztatómnak. *(Törő Gábor távozik az ülésről.)*

A Magyar Testépítő és Fitness Szövetséget képviselem, a szövetség marketingigazgatója vagyok, valamint elnökségi tagja. 2000 óta dolgozom a szövetségnél. Egy olyan sportágról van szó, amiről nagyon sokat hallanak, de nagyon kevesen ismernek. Nem olimpiai sportágról van szó, nagyon-nagyon sok tévhit övezi ezt a sportot, a sportolókat, a versenyzőket; értelemszerűen azért, mert a mai trendek, ha bárki akárcsak a Facebookját megnézi, azt követik, hogy legyél fitt, legyél sportos, különböző fitnessversenyzőkről, fitnessvilágbajnokokról hallunk, és ezeknek a valódisága azért igencsak több szempontból is megkérdőjelezhető.

Egyrészt a Magyar Testépítő és Fitness Szövetség hivatalos sportági szakszövetségként működik, tehát az AGFIS és a SportAccord tagja. Magyarországon a nem olimpiai sportágak közé sorolnak minket, de nagyon régóta dolgozik a nemzetközi vezetés azon, hogy olimpiai sport legyen. Az én véleményem az, hogy soha nem lesz az, az ő meggyőződésük az, hogy az lesz, szerintem soha. Erről személyes véleményem van, hogy miért, bár ezt nem szeretném kifejteni. A nemzetközi szövetséget IFBB-nek hívják, International Federation of Bodybuilding and Fitness, ennek a rövidítése, 194 tagország a tagja, és a világ egyik legnagyobb sportági szakszövetségéről beszélünk. A leghíresebb versenyzője, mentora és máig aktív résztvevője a nemzetközi szövetségnek Arnold Schwarzenegger, akinek nevével fémjelzett világversenye is vannak egyébként világszerte. *(Halász János távozik az ülésről.)* Azt gondolom, ez óriási promóciós erővel és értékkel bír, világszinten a sportágot figyelembe véve.

Visszatérve a szövetségekre két mondatban. Magyarországon nagyon nagy probléma, hogy különböző fitnessszövetségekről hallani. Most nem akarok neveket mondani, WABBA, WBPF, MPF, mindenféle egyéb szervezet, amelyek kvázi önálló kft.-ként vagy egyszerű egyesületként működő szervezetek, és folyamatosan hirdetik ki, rendezik a néhány ország között megrendezett baráti világbajnokságokat és Európa-bajnokságokat, amelyek nyilván nem nevezhetők Európa- és világbajnoki címeknek. Ezért van az, hogy az emberek nem látják tisztán úgy, mint a labdarúgásnál vagy a kézilabdánál, ahol egyértelmű, hogyha mondjuk, Magyarország kvalifikál a labdarúgó Európa-bajnokságra, és megnyeri a labdarúgó Európa-bajnokságot, akkor tudjuk, hogy Magyarország Európa-bajnok lesz. De ha mi itt leülünk néhányan, és létrehozunk egy szervezetet, meghívjuk, mondjuk, Csomád, Veresegyház és Nové Zámky csapatát, és kiírunk egy Európa-bajnokságot, hiába nyeri meg a Csomád, attól még nem lesz világbajnok, hiába nevezzük mi annak. A legnagyobb probléma ebből fakad, illetve ebből ered, ezt próbáljuk mi hosszú-hosszú évek óta helyre tenni, próbáljuk a versenyzőinket kellőképpen pozícionálni.

Amire rendkívül büszke vagyok én személy szerint - Huber István elnök úr sajnos nem tudott jelen lenni külföldi üzleti útja miatt -, 2000-ben, amikor én a szövetséghez kerültem, akkor világviszonylatban is ez az egész sportág nagyon-nagyon a kezdeteknél járt. Béres Alexandrát, azt gondolom, hogy senkinek nem kell bemutatni, ő ugye a klasszikus fitnessversenyző volt: szabadon választott gyakorlat a színpadon, négy alapfordulat. Ő volt egyébként az első Arnold Classic-győztesünk, aki annak idején „shape” kategóriában Arnold Classicot nyert, az akkor óriási dolognak számított, ma is annak számít természetesen. De én voltam az, aki 2000-ben egy elnökségi ülésen, amikor még nem is voltam elnökségi tag, fölvettem azt, hogy mi lenne, ha az utánpótlást is bevonnánk ebbe a sportba és gyerekfitness versenyeket kezdenénk el rendezni, illetve a négy alapfordulaton felüli úgynevezett szabadon választott gyakorlatot, amikor zenére mutatják be az adott versenyzők a kűrjüket, eltörölnénk, ezzel egy bázist tudnánk növelni. És lehetőségem volt 2000-ben az első esemény megszervezésére egy fitness magyar kupa keretében, bevonva az akkori tornaszövetségtől két edzőt, illetve az akkori szinten mérve masszív médiakampánnyal meghirdettük az úgynevezett „fitness forma” kategóriát, ezáltal tudtunk 70 gyereket és több mint 70 új sportolót bevonni a szövetség kereteibe.

Ez azért érdekes, és azért hoztam fel, mert rendkívüli dinamikával kezdett el kiépülni az országos gyerekfitness rendszer, az utánpótlás rendszer, ami nyilván a gyerekek sportolását, részben az innovációt is segítette, illetve a másik vonalon pedig egy olyan újítás indult el akkor még „fitness forma” néven neveztük ezt, ami világviszonylatban is egyedülálló volt. Olyannyira, hogy 2005-ben tartottam erről egy előadást a nemzetközi szövetségnek mind a gyermekfitness-utánpótlásról, mind pedig „fitness modell” kategóriáról - akkor már „fitness modellnek” neveztük, és a nemzetközi szövetség elnöke, Rafael Santonja azt mondta, hogy ezt ne csináljuk, ezt hagyjuk abba, „fitness modell” nem kell, gyerekfitness-utánpótlás nem kell, maradjunk meg a klasszikus fitnessnél, illetve akkor már volt az úgynevezett „bodyfitness” kategória, ami inkább az izomtömegre ment rá, mi ezt nem preferáltuk annyira, mi szerettünk volna szép, fiatal, egészséges lányokat látni a színpadon. És láss csodát, 2010-ben a nemzetközi szövetség bevezette a gyerekfitness-utánpótlás rendszerét, mára a nemzetközi szövetségnek ez a legdinamikusabban fejlődő ága, plusz bevezették a „fitness modell” kategóriát, konkrétan egy az egyben lekoppintva a magyar mintát, úgy, hogy már tíz éven keresztül csináltuk ezt. Mára a „fitness modell” kategória a nemzetközi szövetség legnagyobb bázisa tulajdonképpen, tehát most már nyolc magaslati kategóriában a világbajnokságon 60-80 fős mezőnyök állnak a színpadra. Tehát nagyon-nagyon büszkék vagyunk arra, hogy ilyen szinten meg tudtuk előzni a világot.

Értelemszerűen ez eredményekkel is párosult. Például a fitness gyerek Európa-bajnokságot a kezdetektől Magyarország rendezi minden évben, de volt példa arra, hogy a világbajnokságot is mi rendeztük. Ebben abszolút a világ élvonalába tartozunk, Szlovákia, Oroszország és Magyarország azok, amelyek meghatározók a gyerekutánpótlás sport sikerében. Illetve természetesen nagyon-nagyon büszkék vagyunk arra, hogy a fitnessben mint sportágban is a világ élvonalába tartozunk, tehát a 194 tagországból Magyarország a top 5-ben helyezkedik el az elért eredmények alapján, tehát mind a juniorok, mind a gyerekek, mind a felnőttek tulajdonképpen minden Európa-bajnokságról, világbajnokságról tudnak érmeket, aranyérmeket elhozni. Az elmúlt két évünk pedig kiugróan sikeres volt. És itt engedjék meg, hogy kiemeljek három nevet. Sorban mennék, mert van itt egy-két nagyon-nagyon extrém példa is. Szabó Melindával kezdeném. Róla tényleg csak két mondatot mondanék el: egy 21 éves fitnessversenyző lány, ő a klasszikus fitnessversenyző, tehát egyenlő Béres Alexandrával; gyerekfitness rendszerben kezdett el versenyezni, ahogy az első junior Európa-bajnokságára kivittük, ő azonnal megnyerte a junior Eb-t az úgynevezett abszolút kategóriában, ahol több magasságot is figyelembe véve - a bajnokok több magassági kategóriában egymás mellé állva - a bajnokok bajnokát is meghirdetik, ezt Melinda meg tudta nyerni. És onnantól kezdve két éven keresztül minden világversenyt megnyert, de nemcsak a junioroknál, hanem a felnőtteknél is. Nyert Eb-t, nyert vb-t, nyert Arnold Classicot Európában, Amerikában, és ezt kétszer megcsinálta egymás után. Ezt úgy szoktam jellemezni, ez olyan, mintha az U21-es labdarúgó-válogatott megnyerné az U21-es labdarúgó-világbajnokságot, majd kiutazna a felnőtt labdarúgó-világbajnokságra, azt is megnyerné, az Eb-t is megnyerné mind junior, mind felnőtt kategóriában. Tehát Szabó Melinda ma a fitnesssport történetének legeredményesebb versenyzője. Ma már egyébként amatőrként nem versenyez, az IFBB-nek van egy olyan pluszlehetősége, hogy úgynevezett PRO versenyzői licencet ad, amivel nemzetközi PRO versenyeken lehet indulni, ezért már pénzt adnak, a nemzetközi szövetség fizeti az adott versenyző útját. Ezek a PRO versenyek egyébként elsősorban az Egyesült Államokban zajlanak, egy-két európai kivételt lehet még itt esetleg találni, de nagyon-nagyon ritka.

A másik ilyen versenyzőnk Kiss Virág. Az ő neve látható a BioTech USA összes kommunikációs felületein ő szerepel. Az elmúlt évben tulajdonképpen minden létező versenyt megnyert, világbajnok lett, dimond cupokat nyert, Arnold Classicot nyert. Ő

is egyébként PRO, pont ma indult el az ausztrál Arnold Classicra, élete első PRO versenyére. Ő tipikusan az a versenyző - és Melindát is azért emeltem ki, mert érdemes akár rájuk keresni, tehát az emberek sztereotípiái nagyon-nagyon képletesek. Ezek a lányok nagyon szépek, tehát hétköznapi szemmel nézve is dekoratívak, csinosak. Ugye a Magyar Testépítő és Fitness Szövetség a WADA irányelveit követi, tehát az antidopping szövetség égisze alá tartozik, nagyon-nagyon szigorú WADA-kódrendszer érvényesül a szövetségnél. Ez azt jelenti, hogy a versenyzőink minden világversenyre nagyon komoly doppingtesztet követően utazhatnak csak ki, sőt minden versenyzőnek fel kell regisztrálnia a WADA oldalára, akik egész évben bármikor behívhatók doppingtesztre. Tehát azok a régi-régi felvételek, amelyek még annak idején a testépítő sportról szóltak, hogy márpedig itt mindenki tele van tolvaj nemkívánatos szerekekkel, ez a versenysportból ezen a szinten a Magyar Testépítő és Fitness Szövetségnél szinte teljesen eltűnt. Egyébként a testépítő szakágnál ez érezhető is, mert a versenyzői létszám radikálisan lecsökkent, tehát ez azért rettenetesen összefüggésben van. Viszont a nemzetközi szövetség is, az IFBB is nyilván a WADA-rendszerhez tartozik, tehát ott is nagyon komoly doppingtesztetek vannak, olyannyira, hogy az amatőröknél, úgynevezett elit rendszerű versenyeknél, ahol pénzdíjat kapnak az amatőr versenyzők, el sem lehet indulni anélkül, hogy a nemzetközi szövetség még pluszban egy doppingtesztet ne végezzen el. És nagyon büszkék vagyunk arra, hogy a versenyzőink ezekkel a feltételekkel is a világ legjobbjai közé tartoznak, főleg azért, mert nagyon sok országban, ahol nincs WADA-rendszer, nem fogadták el a WADA-kódot, a versenyzők úgy utaznak ki világversenyre, hogy nem tudni, hogy milyen előéletűek és hogy mivel készültek fel, bár szerencsére az Európa-bajnokságokon, a világbajnokságokon és az egyéb nemzetközi versenyeken is jelen van az IFBB szövetségnek a doppingbizottsága, és mintákat vesznek. Tehát ilyen szempontból nagyon sok példa volt már arra, hogy különböző kelet-európai és ázsiai országokból érkező versenyzőtől vettek vissza érmeket. Magyarország vonatkozásában ilyenre az elmúlt húsz évben nem volt példa.

Amiben a magyar szövetség, azt gondolom, még európai viszonylatban is élen jár, az a világversenyek szervezése. Tehát világverseny szervezése hasonlóképpen működik a Magyar Testépítő és Fitness Szövetségnél, mint mondjuk, egy úszó vb-nél - most éppen aktuális -, egy olimpia megrendezésénél, azzal a különbséggel, hogy nyilván nem akkora büdzséről beszélünk, de mindent saját erőforrásból kell előteremteni. A nemzetközi szövetség semmilyen támogatást egyébként nem ad ahhoz, hogy egy adott ország Eb-t vagy vb-t rendezzen. Viszont ennek a költsége azért igencsak megterhelő, ugyanis egy világbajnokságra akár száz országból is ezer-ezeröttszáz ember Budapestre érkehet, akiknek az elszállásolásáról, egészen a reptérre való érkezéstől a hazautazásig a transzfereken át gondoskodni kell. Magyarország számtalan esetben bizonyította azt, hogy helyt tud állni ezeknek a világversenyeknek a megszervezésében, sőt nagyon sok esetben rekordot tudtunk dönteni - elsősorban ez a lokációnak köszönhető - a részt vevő országok és a részt vevő létszám tekintetében. 2002-2015 között tulajdonképpen kilenc alkalommal rendeztünk Európa-bajnokságot vagy világbajnokságot Budapesten.

Ami nagyon fontos még, azt gondolom, itt elmondhatom, hogy nyilván a fitness és a testépítés nem kiemelt látványsportág, a taorendszerből és egyéb más komolyabb forrásból nem tudunk kvázi pénzhez jutni. Az évi állami támogatásunk egyébként, ezen kiemelkedő eredmények ellenére is, körülbelül ötmillió forint, tehát a szövetség ezen felül értelemszerűen szponzori bevételekből, illetve az elnökség egy-két tagjának a hozzájárulásából működik. A versenyzők egyébként, egy-két kivételtől eltekintve, saját pénzen utaznak, tehát egy Arnold Classicra a szövetség nem tudja támogatni a versenyzők utazását, de mondjuk, Eb-re, vb-re, főleg, ami Európában rendezendő, azért volt példa, főleg a juniorok esetében a szövetség azért megpróbálja kigazdálkodni a versenyzők útját. Bár, mondjuk, legutóbb a Dominikai Köztársaságban volt junior vb,

előtte pedig El Salvadorban, tehát ennek a büdzsáját azért nem egyszerű dolog előteremtünk.

Azt látjuk, hogy a szövetség klubállománya folyamatosan fejlődik, tehát egyre több klub lesz tagja a Magyar Testépítő és Fitness Szövetségnek, a versenyzői létszámunk meghaladja az ezer főt, ami szintén nyilván nem összehasonlítható a kiemelt látványsportágak létszámával, viszont dinamikus fejlődést mutat. Mindig azt mondom, hogy Magyarország egy sportközpontú ország, Magyarország megítélését külföldön a sporteredmények is sok esetben befolyásolják. Tehát rendkívül jó érzés volt például az, hogy kettő héttel ezelőtt az amerikai Arnold Classicon jártunk - ami a világ egyik legnagyobb grand prix-je, Arnold Schwarzenegger maga is jelen van az eseményen, tízezer sportoló van ott, számtalan sportág van, több százezer ember öt napon keresztül -, négy versenyzővel utaztunk ki, és a négy versenyzőből kettő Arnold Classicot tudott nyerni úgy, hogy közben 110 nemzet volt jelen ezen az eseményen.

Tehát azt gondolom, mi, magyarok alapvetően büszkék lehetünk, és a tavalyi évben is egyébként tudtunk Arnold Classic-győztest produkálni, sőt világbajnokot is tudtunk, Európa-bajnokot is tudtunk a juniorok esetében, és bízunk benne, hogy az idei évünk is hasonlóan sikeres lesz. Mi a magunk részéről mindent megteszünk, de nyilván a jövő majd azért valami tükröt tart elénk, hogy jól csináltuk-e azt, amit eddig csináltunk. Azt gondolom, az elmúlt 17 évben, amióta én a szövetségnél tevékenykedem, én a magam részéről, illetve Huber István elnök úrral közösen, nagyon sokat tettem és tettünk azért, hogy ez a sport - az én általam megkezdett időszakhoz képest, tehát 2000-hez képest, amikor összesen 17 fitneszversenyzőnk volt, ma több ezer van - nagyon dinamikus fejlődésen ment keresztül.

Nagyon köszönöm a lehetőséget, és remélem, hogy valamikor a közeljövőben a bizottság tagjait egy fitneszeseményen vagy akár az általam szervezett Fitbalance-on viszontlátjuk. Az egy tömegsportesemény, tehát ott mindenki megtalálhatja a kedvére való, illetve az ő elképzeléséhez közel álló aktivitást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen Bara Csaba marketingigazgató úrnak a beszámolót. Van-e kérdés? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor köszönjük szépen, hogy rendelkezésünkre állt. Jó munkát és eredményes szereplést kívánok a versenyzőknek! Ezzel az 5. napirendi pontot lezárom.

Egyebek

A 6. napirendi pontunk az egyebek. Van-e valakinek felvetése az egyebek között? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelzést.

Az ülés berekesztése

Így az egyebek napirendi pontot és a bizottsági ülést lezárom. Jó munkát kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 34 perc)

Dúró Dóra
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Szűcs Dóra és Podmaniczki Ildikó